

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈਂਕ

ਜਮਾਤ - ਨੌਵੀਂ (ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ)

ਪਿਆਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਉ, ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੈਂਕ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਨੌਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਪ.ਸ.ਸ.ਬ. ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜਿੱਥੇ ਤੁਹਾਡੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਗੇ, ਉੱਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਹੋਣਗੇ। ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅਭਿਆਸ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਭਿਆਸੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੂਰਾ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਜਾਉਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮੰਜ਼ਿਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵੋਗੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਝਾਓ ਜਾਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਠ
ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰ ਜੌਗਰਫੀ
ਪੰਜਾਬ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ
ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ।
ਮੋ: 9888205947

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਯਾਸਮੀਨ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਜੌਗਰਫੀ
ਸ.ਸ.ਸ.ਸ. ਲੋਧੀਮਾਜਰਾ
ਜਿਲ੍ਹਾ ਰੋਪੜ
ਮੋ: 9814877386

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਜੌਗਰਫੀ
ਸ.ਸ.ਸ.ਸ. ਸਕੂਲਪੁਰ
ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੁਹਾਲੀ
ਮੋ: 9464902272

ਸ਼੍ਰੀ ਅਬਦੁਰ ਰਸ਼ੀਦ ਹਾਂਡਾ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਜੌਗਰਫੀ
ਸ.ਸ.ਸ.ਸ. ਬਾਘਾਪੁਰਾਣਾ
ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੋਗਾ
ਮੋ: 9878623968

ਡਾ. ਭੁਪਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਵਿਸ਼ਾ ਮਾਹਿਰ (ਹਿਸਟਰੀ)
ਪੰਜਾਬ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ
ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ।
ਮੋ: 9814125508

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਿਲ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਹਿਸਟਰੀ
ਸ.ਕ.ਸ.ਸ.ਸ. ਸੋਹਾਣਾ
ਜਿਲ੍ਹਾ-ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ
ਮੋ: 9780142490

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਹਿਸਟਰੀ
ਸ.ਸ.ਸ.ਸ. ਸਰੋੜਾਂ
ਜਿਲ੍ਹਾ-ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ
ਮੋ: 9814125508

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ
ਸ.ਸ.ਮਿਸਟੈਸ
ਸ.ਹ.ਸ. ਦੱਪਰ
ਜਿਲ੍ਹਾ-ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ
ਮੋ: 9779912087

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ
ਸ.ਸ.ਸ. ਸਕੂਲ ਮਨੌਲੀ
ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ
ਮੋ: 9501024722

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ
ਸ.ਮਾਡਲ ਸ.ਸ. ਸਕੂਲ
3ਬੀ1, ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ
ਮੋ: 9914051896

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੋਹਣੀ ਦੁੱਗ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ
ਸਰਦਾਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ
ਸ.ਸ.ਸਕੂਲ ਮਜਾਤੜੀ
ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ
ਮੋ: 9463867677

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਵਿੰਦਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ
ਸ.ਸ.ਸ. ਸਕੂਲ ਅਮਲਾਲਾ
ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ
ਮੋ: 7508317632

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਜਿੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ
ਸ.ਮਾਡਲ ਸ.ਸ. ਸਕੂਲ
3ਬੀ1, ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ
ਮੋ: 9872515111

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੀਤਾ ਦੇਵੀ
ਲੈਕਚਰਾਰ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ
ਸ.ਸ.ਸ.ਸ. ਸਮਗੌਲੀ
ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਜੀਤਗੜ੍ਹ
ਮੋ: 9876454411

ਜਮਾਤ : ਨੌਵੀਂ
ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਖਿਆ
ਭਾਗ (ੳ) – ਭੂਗੋਲ

ਵਾਤਾਵਰਨ / ਪਰਿਸਥਿਤ ਮੰਡਲ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ

ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਵਾਤਾਵਰਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
2. ਅਵਾਸ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
3. ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿਚਲੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
4. ਖੁੱਲੇ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਰੇਪਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?
5. ਅਸ਼ਾਂਤ ਮੰਡਲ ਨੂੰ ਸਮਤਾਪ ਮੰਡਲ ਨਾਲੋਂ ਨਖੇੜਨ ਵਾਲੀ ਤਹਿ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?
6. ਧਰਾਤਲ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰ ਤਲ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
7. ਧਰਤੀ ਦੇ ਅੰਦੂਰਨੀ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 'SIAL' ਤਹਿ ਦਾ ਨਾਂ ਕਿਵੇਂ ਪਿਆ?
8. 'SIMA' ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
9. 'NIFE' ਤਹਿ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਧਾਤਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?
10. ਤਾਪਮਾਨ ਵੰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਬਹੁ ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

1. ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
(i) ਚਾਰ (ii) ਤਿੰਨ (iii) ਪੰਜ (iv) ਦੋ
2. ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਗੈਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ?
(i) ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ (ii) ਕਾਰਬਨਡਾਈਆਕਸਾਈਡ (iii) ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ (iv) ਆਕਸੀਜਨ
3. ਮੌਸਮੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਿਸ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?
(i) ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਮੰਡਲ (ii) ਅਧੋ ਮੰਡਲ (iii) ਸਮਤਾਪ ਮੰਡਲ (iv) ਤਪੋ ਮੰਡਲ
4. ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਿੰਨੇ % ਹਿੱਸੇ ਤੇ ਪਾਣੀ ਹੈ?
(i) 72% (ii) 29% (iii) 71% (iv) 50%
5. ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਰਾ ਵੈਂਗਣੀ ਕਿਰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੀ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਕਿਸ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਹੈ?
(i) ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਮੰਡਲ (ii) ਸਮਤਾਪ ਮੰਡਲ (iii) ਅਧੋ ਮੰਡਲ (iv) ਤਪੋ ਮੰਡਲ

6. ਕਿਸ ਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਗ੍ਰਹਿ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
(i) ਧਰਤੀ (ii) ਮੰਗਲ (iii) ਸ਼ੁੱਕਰ (iv) ਬ੍ਰਹਿਸਪਤੀ

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

1. ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿਚ ਗੈਸਾਂ ਦੀ.....ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਮਾਤਰਾ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ ਅਤੇ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਹੈ।
2. ਗੈਸ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਤੋਂ ਗਰਮੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦਿੰਦੀ।
3. ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅੰਸ਼ ਗੈਸਾਂ, ਅਤੇ..... ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
4. ਅਸ਼ਾਂਤੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਹੱਦ ਨੂੰ..... ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
5. ਵਾਯੂ ਮੰਡਲ ਦੀ ਚੌਥੀ ਤਹਿ ਨੂੰ.....ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

1. ਪਰਿਸਥਿਤ ਵਿਗਿਆਨ, ਈਕੋ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਆਵਾਸ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
2. ਜਲ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉ?
3. ਬਦਲਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
4. ਪਰਿਸਥਿਤੀ ਮੰਡਲ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਲਿਖੋ?
5. ਮਨੁੱਖੀ ਕੰਮਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
6. ਬਾਇਓਸਫੀਅਰ (ਜੀਵ ਜਗਤ) ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

6 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਵਾਤਾਵਰਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਅੰਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
2. ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਅਦਲਾ ਬਦਲੀ ਲਈ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਬਲ ਹੈ, ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ?
3. ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੀ ਬਣਤਰ (ਰਚਨਾ) ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
4. ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
5. ਥਲ ਮੰਡਲ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
6. ਜਲ ਮੰਡਲ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
7. ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਗਤੀਆਂ ਕੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?

ਭੂ-ਪਰਿਸਥਿਤ ਮੰਡਲ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਬਦਲਦਾ ਰੂਪ

ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
2. ਉਭਰਨ ਤੇ ਨਿਘਰਨ ਕ੍ਰਿਆ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕੀ ਹਨ?

3. ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਲ ਥਲ ਵੰਡ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉ?
4. ਟੈਕਟਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਕੀ ਹਨ?
5. ਜਵਾਲਾਮੁੱਖੀ ਕੀ ਹਨ?

ਬਹੁ ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

1. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਨੁਹਾਰ ਕਿੰਨੇ ਕਰੋੜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਹੈ?
 - (i) 2● (ii) 5● (iii) 25● (iv) 7●
2. ਭੂਮੀ ਦੀ ਉੱਪਰਲੀ ਪਰਤ ਦੇ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
 - (i) ਛਿੱਜਣ (ii) ਭੌਂ ਖੋਰ (iii) ਅਪਰਦਨ (iv) ਵਿਘਟਨ
3. ਤੋੜੇ ਹੋਏ ਚੱਟਾਨੀ ਮਾਦੇ ਨੂੰ ਨੀਵੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁੜ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
 - (i) ਭੂਮੀ ਵਧਣ (ii) ਛਿੱਜਣ (iii) ਅਪਰਦਨ (iv) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
4. ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਭਾਗ ਦੇ ਉੱਚਾ ਉੱਠਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
 - (i) ਨਿਘਰਨ (ii) ਭੂਮੀ-ਵੱਧਣ (iii) ਉੱਭਰਨ (iv) ਭੌਂ ਖੁਰਨ
5. ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੱਧਵਰਤੀ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਪਰਬਤ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?
 - (i) ਹਿਮਾਲਿਆ ਪਰਬਤ (ii) ਵਿੰਧਿਆਚਲ ਪਰਬਤ (iii) ਕੈਲਾਸ਼ ਪਰਬਤ (iv) ਐਂਡੀਜ਼ ਪਰਬਤ

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

1. ਧਰਤੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸਤ੍ਹਾ ਦਾਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਥਲ ਭਾਗ ਹੈ।
2. ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀ ਉਮਰ ਲਗਭੱਗ.....ਕਰੋੜ ਸਾਲ ਹੈ।
3. ਉੱਚੀਆਂ ਧਰਾਤਲੀ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਨੀਵੇਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ..... ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
4. ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀ.....ਲਗਾਤਾਰ ਬਦਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।
5. ਭਾਰਤ ਦੀ ਦੱਖਣ ਦੀ ਪਠਾਰ..... ਨਾਲ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਭੂਮੀ-ਵੱਧਣ ਅਤੇ ਅਪਰਦਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਮਝਾਉ?
2. ਛਿੱਜਣਾ ਅਤੇ ਭੌਂ-ਖੁਰਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਮਝਾਉ?
3. ਬਾਹਰਲੀਆਂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
4. ਜੀਵੀ ਕਾਰਕ ਧਰਤੀ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦੇ ਹਨ?
5. ਟੈਕਟਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

6 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
2. ਧਰਤੀ ਤੇ ਬਦਲਾਵ ਲਈ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ਸਮਝਾਉ?
3. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਆਮ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?
4. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਭੂ-ਪਰਿਸਥਿਤ ਮੰਡਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਾਹਰਲੇ ਕਾਰਕ

ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਗੁਰੂਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਹੈ?
2. ਛਿੱਜਣ ਕਾਰਜ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
3. ਛਿੱਜਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
4. ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
5. ਹੜ੍ਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
6. ਲੈਵੀਜ਼ ਕੀ ਹਨ?
7. ਸਟੈਲਕਸਾਇਟ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
8. ਸਟੈਲਗਮਾਇਟ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
9. ਮੀਆਂਡਰਿਗ ਕਿਸ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ?
10. ਗੀਜ਼ਰ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
11. ਚਸ਼ਮੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
12. ਬੀਚ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ਬਹੁ ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

1. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਹਰ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲ ਖਿੱਚਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
(i) ਗੁਰੂਤਾ ਸ਼ਕਤੀ (ii) ਅੰਦਰਲੀ ਸ਼ਕਤੀ (iii) ਬਾਹਰਲੀ ਸ਼ਕਤੀ (iv) ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼ਕਤੀ
2. ਦਰਿਆ ਦੀ ਘਾਟੀ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਪੜਾਅ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
(i) ਤਿੰਨ (ii) ਚਾਰ (iii) ਦੋ (iv) ਪੰਜ

3. ਦਰਿਆ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ ਉੱਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਮਿੱਟੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਬਣਾਉਣੀ ਕੰਢੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
 - (i) ਭੂਮੀ ਵਧਣ (ii) ਛਿੱਜਣ (iii) ਅਪਰਦਨ (iv) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
4. ਗੁਫਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਲਟਕਦੇ ਥੰਮ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
 - (i) ਸਟੈਲੇਕਟਾਈਟ (ii) ਸਟੈਲੈਗਮਾਇਟ (iii) ਪੱਥਰ ਦਾ ਥੰਮ (iv) ਡਾਟ
5. ਪਰਬਤਾਂ ਦੇ ਕੰਢਿਆਂ ਜਾਂ ਪੈਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
 - (i) ਅਲਪਾਇਨ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ (ii) ਮਹਾਂਦੀਪੀ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ
 - (iii) ਪੀਡਮਾਂਟ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ (iv) ਅੰਟਾਰਕਟਿਕਾ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ
6. ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਚਟਾਨੀ ਮਾਦਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
 - (i) ਮੋਰੇਨ (ii) ਜਲੋੜ੍ਹ ਪੱਖਾ (iii) ਉਂਗਲ ਆਕਾਰੀ ਝੀਲ (iv) ਅਪਖੇਪ ਮੈਦਾਨ

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

1. ਚਲਦੀ ਹੋਈ ਪੌਣ ਚਟਾਨਾਂ ਨੂੰ.....ਵਾਂਗ ਕੱਟਦੀ ਹੈ।
2. ਖੁੱਡਾਂ ਪੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰ ਧਰਤੀ ਨੂੰ.....ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
3. ਨੰਗਲ ਤੋਂ ਰੋਪੜ ਤੱਕ ਦਰਿਆ ਸਤਲੁਜ.....ਆਕਾਰੀ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਵਹਿੰਦਾ ਹੈ।
4. ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਰਿਆ ਦਾ ਪਾਣੀ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ..... ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
5. ਡੈਲਟਾ..... ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅੱਖਰ ਹੈ।
6. ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਮੂਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਅਪਰਦਨ ਅਤੇ ਛਿੱਜਣ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਮਝਾਉ?
2. ਵਗਦੇ ਜਲ ਦੇ ਅਪਰਦਨ (ਉੱਤਲਾ ਪੜਾਅ) ਨਾਲ ਕਿਹੜੀਆਂ ਥਲ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ ?
3. ਡੈਲਟਾ ਅਤੇ ਐਸਚੁਅਰੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ?
4. ਸਟੈਲੈਕਟਾਇਟ ਅਤੇ ਸਟੈਲੈਗਮਾਇਟ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ?
5. ਆਰਟੀਜ਼ਨ ਖੂਹ, ਗੀਜ਼ਰ ਅਤੇ ਚਸ਼ਮੇ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
6. ਬਰਖ਼ਾਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
7. ਖੁੰਬ ਆਕਾਰੀ ਚਟਾਨਾਂ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ?
8. V ਆਕਾਰੀ ਘਾਟੀਆਂ ਅਤੇ U ਆਕਾਰੀ ਘਾਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਰਸਾਉ?
9. ਸਮੁੰਦਰੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਨਾਲ ਕਿਹੜੀਆਂ ਥਲ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਨਾਂ ਲਿਖੋ?

10. ਲਟਕਵੀਂ ਘਾਟੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
11. ਅਪਖੇਪਨ ਸੈਦਾਨ ਕੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

6 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਗੁਰੂਤਾ ਅਤੇ ਛਿੱਜਣ ਚਟਾਨਾਂ ਦੇ ਤੋੜ ਭੰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ?
2. ਵਗਦੇ ਜਲ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਦਾ ਥਲ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਸਮੇਂ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
3. ਵਗਦੇ ਜਲ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪੜਾਅ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਸਮਝਾਉ?
4. ਭੂਮੀਗਤ ਜਲ ਵੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਹੈ, ਕਿਵੇਂ? ਇਸ ਨਾਲ ਧਰਤੀ ਅੰਦਰ ਕਿਹੜੇ ਥਲ ਰੂਪ ਬਣਦੇ ਹਨ?
5. ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵਾਯੂ ਕਿਵੇਂ ਧਰਾਤਲੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਥਲ ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉ?
6. ਗਲੇਸ਼ੀਅਰ ਦੇ ਅਪਰਦਨ ਤੇ ਨਿਖੇਪਣ ਨਾਲ ਬਣਦੀਆਂ ਭੂ-ਆਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਸਮਝਾਉ?

ਭੂ-ਪਰਿਸਥਿਤ ਮੰਡਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੰਦੂਰਨੀ ਕਾਰਕ

ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਦਿਸ਼ਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅੰਦੂਰਨੀ ਗਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
2. ਜਵਾਲਾਮੁੱਖੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
3. ਭੂਚਾਲ ਵਿਗਿਆਨ ਕੀ ਹੈ?
4. ਭੂਚਾਲ ਮਾਪੀ ਯੰਤਰ ਕੀ ਹੈ?
5. ਅਚਨਚੇਤ ਗਤੀਆਂ ਅਤੇ ਧੀਮੀਆਂ ਗਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?
6. ਵਲਣ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦੇ ਹਨ?
7. ਅਪਨਤੀ ਅਤੇ ਅਭਿਨਤੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
8. ਬਲਾਕ ਪਰਬਤ ਤੇ ਦਰਾੜ ਘਾਟੀ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦੇ ਹਨ?
9. ਜਵਾਲਾਮੁੱਖੀ ਕੀ ਹੈ?
10. ਜਵਾਲਾਮੁੱਖੀ ਵਿਸਫੋਟ ਸਮੇਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਦਾਰਥ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ?
11. ਨਿਕਾਸ ਨਲੀ ਅਤੇ ਮੋਘੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?
12. ਭੂਚਾਲ ਕੀ ਹੈ?
13. ਉਦਗਮ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
14. ਭੂਚਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿੱਥੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

15. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭੂਚਾਲ ਸੰਭਾਵੀ ਖੇਤਰ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
16. ਸੁਨਾਮੀ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?

ਬਹੁ ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

1. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੇ ਕੁੱਝ ਗਤੀਆਂ ਇੱਕ ਦਮ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਕਿਰਿਆ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
 - (i) ਅਚਨਚੇਤ ਗਤੀਆਂ (ii) ਧੀਮੀਆਂ ਗਤੀਆਂ (iii) ਖਤਿਜੀ ਗਤੀਆਂ
 - (iv) ਲੰਬਾਤਮਕ ਗਤੀਆਂ
2. ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਵਰਗ ਕਿੰਨੇ ਹਨ?
 - (i) ਦੋ (ii) ਚਾਰ (iii) ਤਿੰਨ (iv) ਪੰਜ
3. ਵਿਸ਼ਵੀਅਸ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ?
 - (i) ਭਾਰਤ (ii) ਪਾਕਿਸਤਾਨ (iii) ਰੂਸ (iv) ਇਟਲੀ
4. ਕਿਹੜੇ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹੈ?
 - (i) ਏਸ਼ੀਆ (ii) ਅਫਰੀਕਾ (iii) ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ (iv) ਯੂਰਪ
5. ਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕੰਢਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਵੱਧ ਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਪੱਟੀ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
 - (i) ਜਵਾਲਾ ਚੱਕਰ (ii) ਭੂਮੱਧ ਰੇਖਾ ਚੱਕਰ
 - (iii) ਆਰਕਟਿਕ ਚੱਕਰ (iv) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
6. ਉਦਰਗਮ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਲੰਬਾਤਮਕ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਧਰਾਤਲ ਉੱਪਰ ਸਥਿਤ ਬਿੰਦੂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
 - (i) ਅਧਿਕੇਂਦਰ (ii) ਗੁਰੂਤਾ ਕੇਂਦਰ (iii) ਭੂਚਾਲੀ ਤਰੰਗਾਂ (iv) ਭੱਜਣ
7. ਭੂਚਾਲ ਤਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਲਈ ਕਿਸ ਯੰਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
 - (i) ਬੈਰੋਮੀਟਰ (ii) ਥਰਮਾਮੀਟਰ (iii) ਸੀਜ਼ਮੋਗ੍ਰਾਫ (iv) ਕਰੋਨੋਮੀਟਰ

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

1. ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਤਲ ਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
2. ਉੱਚ ਵਲਨ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਿਮਨ ਵਲਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
3. ਵਲਨ ਨਾਲ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।
4. ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਪਰਬਤ ਬਲਾਕ ਪਰਬਤਾਂ ਦੇ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹਨ।
5. ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗਭਗ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਹਨ।
6. ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ ਆਮ ਕਰਕੇ ਜੀਵਾਂ ਲਈ ਹਨ।

7. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਬਣੀ.....ਝੀਲ ਜਵਾਲਾਮੁੱਖੀ ਮੋਘੇ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਝੀਲ ਹੈ।
8.ਦੇ ਨੇੜੇ ਕੰਬਣ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
9. ਸਾਗਰੀ ਤਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜਾਪਾਨੀ ਲੋਕ..... ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੇ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਾਰਜ ਕ੍ਰਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕਿੰਨ੍ਹਾਂ ਗਤੀਆਂ ਕਾਰਣ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ?
2. ਦਿਸ਼ਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਗਤੀਆਂ ਬਿਆਨ ਕਰੋ?
3. ਜਵਾਲਾਮੁੱਖੀ ਕੀ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਆਉਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਵੀ ਲਿਖੋ?
4. ਜਵਾਲਾਮੁੱਖੀ ਕ੍ਰਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੱਸੋ?
5. ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਜਵਾਲਾਮੁੱਖੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
6. ਭੂਚਾਲ ਕਿਵੇਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਸਮਝਾਉ?
7. ਭੂਚਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ?
8. ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ?

6 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਧਰਤੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਆਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
2. ਜਵਾਲਾਮੁੱਖੀ ਕ੍ਰਿਆ ਕੀ ਹੈ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
3. ਭੂਚਾਲ ਕਿਵੇਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ? ਇਹ ਧਰਾਤਲ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ?

ਜਲ ਪਰਿਸਥਿਤ ਮੰਡਲ

ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਮਹਾਂਦੀਪੀ ਸ਼ੈਲਫ਼ ਕੀ ਹੈ?
2. ਸਮੁੰਦਰੀ ਤਲ ਦੇ ਨਿਖੇਪ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?
3. ਸਮੁੰਦਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਕੀ ਹੈ?
4. ਡੂੰਘੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਮੈਦਾਨ ਕੀ ਹਨ?
5. ਲਹਿਰਾਂ ਤੇ ਜਵਾਰਭਾਟੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?
6. ਸਮੁੰਦਰੀ ਖਾਈਆਂ ਕੀ ਹਨ?

ਬਹੁ ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-1 ਮਹਾਂਦੀਪੀ ਕੰਢੇ ਤੋਂ ਸਮੁੰਦਰ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਵੱਲ ਨੂੰ ਖੜਵੀਂ ਢਲਾਨ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- (i) ਮਹਾਂਦੀਪੀ ਸ਼ੈਲਫ (ii) ਮਹਾਂਦੀਪੀ ਢਲਾਨ (iii) ਡੂੰਘੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਮੈਦਾਨ
- (iv) ਸਮੁੰਦਰੀ ਖਾਈਆਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-2 ਨਿੱਤ ਦਾ ਵੱਧਦਾ ਘੱਟਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਮੀਟਰ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ?

- (i) 13 ਮੀਟਰ (ii) 23 ਮੀਟਰ (iii) 33 ਮੀਟਰ (iv) 3 ਮੀਟਰ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-3 ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਪਾਣੀ ਉਪਲਬਧ ਹੈ?

- (i) 1% (ii) 2% (iii) 21% (iv) 79%

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-4 ਸਾਗਰਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਬਾਏ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ ਹਿਲਜੁਲ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- (i) ਭੂਚਾਲ (ii) ਸੁਨਾਮੀ (iii) ਹੜ (iv) ਜਵਾਰਭਾਟਾ

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

1. ਸਮੁੰਦਰ ਤਲ ਨੂੰ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
2. ਸਮੁੰਦਰੀ ਲੂਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਮਾਤਰਾ..... ਲੂਣ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
3. ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੁੰਦਰੀ ਲੂਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।
4. ਸਮੁੰਦਰੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਤੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
5. ਧਰਤੀ ਦੇ ਕੁੱਲ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪਾਣੀ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਸਮੁੰਦਰੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
2. ਜਵਾਰਭਾਟੇ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
3. ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੀ ਲੂਣਾਂ ਦੀ ਇਕਸਾਰ ਵੰਡ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਣ ਹਨ?
4. ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘੱਟਦਾ ਵੱਧਦਾ ਹੈ, ਸਮਝਾਉ?
5. ਸਮੁੰਦਰੀ ਸੜ੍ਹਾ ਦੇ ਧਰਾਤਲ ਦਾ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉ?

6 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਸਮੁੰਦਰੀ ਸੜ੍ਹਾ ਦੇ ਧਰਾਤਲ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
2. ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੇ ਖਾਰੇਪਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
3. ਧਰਤੀ ਦੀ ਸੜ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਮਹਾਂਦੀਪਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਂਸਾਗਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

4. ਖਾਰਾਪਨ ਅਤੇ ਤਾਪਮਾਨ ਅੰਤਰ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ?
5. ਸਮੁੰਦਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਆਂ ਕੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਣ ਹਨ?
6. ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਦੇ ਕੀ ਲਾਭ ਹਨ?

ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਤੇ ਜੀਵ ਜਗਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਅਸ਼ਾਤ ਮੰਡਲ ਦੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ?
2. ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਵੱਧਣ ਘੱਟਣ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੱਸੋ?
3. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀ ਭੂ-ਮੱਧ ਪੱਟੀ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਸੰਵਹਿਣ ਤਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਚੱਲਦੀ ਹੈ?
4. ਇੱਕੋ ਜਿੰਨੇ ਤਾਪਮਾਨ ਅਤੇ ਵਾਯੂਦਾਬ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
5. ਵਿਕਿਰਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
6. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਤਾਪ ਖੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਠੰਡਾ ਖੰਡ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹੜੇ ਅਕਸ਼ਾਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ?
7. ਤਾਪਮਾਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
8. ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਤਾਪਮਾਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
9. ਤਾਪਮਾਨ ਰੇਂਜ ਕਿਸ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ?
10. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੇ ਵਾਯੂਦਾਬ ਪੇਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
11. ਭੂ-ਮੰਡਲੀ ਪੌਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਹਨ, ਨਾਂ ਲਿਖੋ?

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

1.ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦੀ।
2. ਓਜ਼ੋਨ ਗੈਸ ਕਿਰਨਾਂ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ।
3. ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਵਾਯੂ ਦਾਬ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
4. ਹਵਾ ਦਾ ਦਬਾਅ ਮਾਪਣ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰ ਨੂੰ..... ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
5. ਹਵਾ..... ਵਾਯੂ ਦਾਬ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਯੂ ਦਾਬ ਖੇਤਰਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲਦੀ ਹੈ।

ਬਹੁ ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-1 ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਮੰਡਲ ਹਨ?

- (i) ਦੋ (ii) ਚਾਰ (iii) ਪੰਜ (iv) ਤਿੰਨ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-2 ਕਰਕ ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਮਕਰ ਰੇਖਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- (i) ਸ਼ੀਤ ਖੰਡ (ii) ਸ਼ੀਤ ਉਸ਼ਣ ਖੰਡ (iii) ਨਿੱਘਾ ਸ਼ੀਤ ਉਸ਼ਣ ਖੰਡ (iv) ਉਸ਼ਣ ਖੰਡ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-3 ਤਾਪਮਾਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- (i) ਬੈਰੋਮੀਟਰ (ii) ਥਰਮਾਮੀਟਰ (iii) ਕਰੋਨੋਮੀਟਰ (iv) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-4 ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਤਾਪਮਾਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- (i) ਸਮਉੱਚ ਰੇਖਾਵਾਂ (ii) ਸਮਦਾਬ ਰੇਖਾਵਾਂ (iii) ਸਮਵਰਖਾ ਰੇਖਾਵਾਂ (iv) ਸਮਤਾਪੀ ਰੇਖਾਵਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-5 40° ਦੱਖਣ ਅਤੇ 50° ਦੱਖਣ ਵਿਥਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮੀ ਪੌਣਾਂ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੋਕ ਟੋਕ ਦੇ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- (i) ਤੁੰਡ ਪੰਜਾਹੀਆ (ii) ਸੁੰਨ ਖੇਤਰ (iii) ਹੌਰਸ ਵਿਥਕਾਰ (iv) ਗਰਜਦਾ ਚਾਲੀਸਾ

ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਵਿਕਿਰਣ ਤੇ ਸੂਰਜ ਤਾਪਮਾਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਦੱਸੋ?
2. ਭੂ-ਵਿਕਿਰਣ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉ?
3. ਸੂਰਜੀ ਤਾਪ ਅੰਕ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
4. ਉਸ਼ਣ ਖੰਡ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ?
5. ਸ਼ੀਤ ਉਸ਼ਣ ਖੰਡ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ?
6. ਦੈਨਿਕ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਤੇ ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਔਸਤ ਤਾਪਮਾਨ ਕੀ ਹੈ?
7. ਸਮਤਾਪੀ ਰੇਖਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ? ਸਮਤਾਪੀ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਬਿਆਨ ਕਰੋ?
8. ਦੈਨਿਕ ਤਾਪ ਅੰਤਰ ਅਤੇ ਵਾਰਸ਼ਿਕ ਤਾਪ ਅੰਤਰ ਕੀ ਹੈ?
9. ਸਮਦਾਬ ਰੇਖਾਵਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਉਲੀਕੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ?
10. ਤਾਪ ਸੰਤੁਲਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
11. ਵਪਾਰਕ ਪੌਣਾਂ ਦੇ ਸੁੰਨ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
12. "ਪੌਣਾਂ" ਦਾ "ਝੂਲਾ" ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
13. ਪੱਛਮੀ ਹਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ?

6 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੀ ਬਣਤਰ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
2. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੰਡਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿਉਂ?

3. ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਗਰਮ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
4. ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਘਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਭਾਵ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਉੱਤੇ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
5. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਤਾਪ ਖਿੱਤਿਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ?
6. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਉੱਤੇ ਤਾਪਮਾਨ ਵੰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
7. ਵਾਯੂਮੰਡਲੀ ਦਬਾਅ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਦੀ ਮਿਣਤੀ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
8. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀਆਂ ਵਾਯੂ ਦਾਬ ਪੇਟੀਆਂ ਸਮਝਾਉ?
9. ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਾਯੂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
10. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਤੇ ਤਾਪ ਵੰਡ ਨੂੰ ਚਿੱਤਰ ਸਹਿਤ ਸਮਝਾਉ?

ਵਾਯੂਮੰਡਲੀ ਨਮੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ

ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਨਮੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
2. ਨਮੀ ਦੇ ਸੋਮਿਆਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ?
3. ਨਮੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
4. ਵਾਸ਼ਪੀਕਰਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
5. ਸੰਘਣਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ ਕੀ ਹੈ?
6. ਤੁੱਲ ਦਰਜਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
7. ਵਰਖਾ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
8. ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਵਰਖਾ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?

ਬਹੁ ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-1 ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਜਲ ਕਣਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- (i) ਵਾਸ਼ਪੀਕਰਨ (ii) ਵਿਕਿਰਣ (iii) ਨਮੀ (iv) ਵਰਖਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-2 ਵਰਖਾ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ?

- (i) ਦੋ (ii) ਤਿੰਨ (iii) ਚਾਰ (iv) ਪੰਜ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-3 ਘੱਟ ਤਾਪਮਾਨ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਫ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਕਣਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਧਰਤੀ ਤੇ ਡਿੱਗਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- (i) ਧੂੜ ਕਣ (ii) ਬਰਫੀਲੀ ਵਰਖਾ (iii) ਧੂੜ ਬਰਫ (iv) ਗੜੇ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-4 ਸੰਤ੍ਰਿਪਤ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸਾਪੇਖ ਨਮੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

- (i) 50% (ii) 95% (iii) 100% (iv) 10%

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

1. ਪਾਣੀ ਨੂੰ 1° ਸੈਲਸੀਅਸ ਤੱਕ ਗਰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਖਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
2. ਮਹਾਂਸਾਗਰਾਂ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਦਾ ਭਾਗ ਮੱਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
3. ਵਾਸ਼ਪੀਕਰਣ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
4. ਚੱਕਰਵਾਤ..... ਵਾਯੂਦਾਬ ਦਾ ਖੇਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
5. ਵਪਾਰਕ ਪੌਣਾਂ..... ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵੱਲ ਨੂੰ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ।
6. ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖਾ ਤੇ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਨਿਰਪੇਖ ਨਮੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
2. ਸਾਪੇਖ ਨਮੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ?
3. ਪਾਣੀ ਦਾ ਗੇੜ ਸਮਝਾਉ?
4. ਸੰਘਣਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
5. ਸੰਵਿਹਣ ਵਰਖਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ਇਹ ਪਰਬਤੀ ਵਰਖਾ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਭਿੰਨ ਹੈ?
6. ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਵਰਖਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
7. ਅਪਖੇਪਣ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਰਫ ਤੇ ਬਰਫੀਲੀ ਵਰਖਾ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉ?

6 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਵਾਯੂਮੰਡਲੀ ਨਮੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਸੋਮੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਹਨ? ਇਸ ਦਾ ਜੀਵ ਜਗਤ ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ?
2. ਵਾਯੂਮੰਡਲੀ ਨਮੀ ਕਿਵੇਂ ਦਰਸਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਕੇ ਦੱਸੋ?
3. ਵਾਸ਼ਪੀਕਰਣ ਅਤੇ ਸੰਘਣਨ ਕੀ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
4. ਅਵਖੇਪਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਅਵਖੇਪਣ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
5. ਵਰਖਾ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
6. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖ ਜਲਵਾਯੂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਖਾ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉ?
7. ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਜਲਵਾਯੂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ?
8. ਜਲਵਾਯੂ ਮਨੁੱਖੀ ਕੰਮ ਕਿੱਤਿਆਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ, ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ?

ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਸਾਧਨ ਕੀ ਹਨ?
2. ਮੁੱਕਣਯੋਗ ਸਾਧਨ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
3. ਸੰਭਾਵੀ ਸਾਧਨਾਂ ਤੇ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
4. ਪੂਰਤੀ ਯੋਗ ਸਾਧਨ ਕਿਹੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

ਬਹੁ ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-1 ਜਿਹੜੇ ਸਾਧਨ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਰਤਨ ਉਪਰੰਤ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- (i) ਮੁੱਕਣਯੋਗ ਸਾਧਨ (ii) ਅਮੁੱਕ ਸਾਧਨ (iii) ਸੰਭਾਵੀ ਸਾਧਨ (iv) ਵਿਕਸਿਤ ਸਾਧਨ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-2 ਕਿਸੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- (i) ਜੀਵ ਜੰਤੂ (ii) ਮਨੁੱਖ (iii) ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨ (iv) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-3 ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਕਿਹੜੇ ਸਾਧਨ ਹਨ?

- (i) ਜੈਵਿਕ ਸਾਧਨ (ii) ਅਜੈਵਿਕ ਸਾਧਨ (iii) ਅਮੁੱਕ ਸਾਧਨ (iv) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

1. ਜਿਹੜੇ ਸਾਧਨ ਲਗਾਤਾਰ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਕਦੇ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ..... ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
2. ਪਾਣੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਇੱਕ..... ਸਾਧਨ ਹੈ।
3. ਜਿਹੜੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ..... ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
4. ਮੱਛੀ ਮਨੁੱਖੀ..... ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਮੁੱਕ ਅਤੇ ਅਮੁੱਕ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?
2. ਜੈਵਿਕ ਅਤੇ ਅਜੈਵਿਕ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ?
3. ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?

6 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਉਪਲੱਭਦੀ ਅਤੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਪੱਧਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉ?

ਭੂਮੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਜੀਵ ਜਗਤ ਤੇ ਅਸਰ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ

ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ?
2. ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
3. ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਦੋ ਢੰਗ ਦੱਸੋ?
4. ਕੁਦਰਤੀ ਬਨਸਪਤੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
5. ਗਰਮ ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੱਸੋ?
6. ਠੰਡੇ ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੱਸੋ?
7. ਮੱਛੀਆਂ ਦੇ ਦੋ ਲਾਭ ਦੱਸੋ?
8. ਅਨਾਜ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
9. ਉਦਯੋਗਿਕ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
10. ਨਦੀ ਘਾਟੀ ਵਿੱਚ ਵੱਸੋਂ ਸੰਕੇਦਰਨ ਵਧੇਰੇ ਕਿਉਂ ਹੈ?
11. ਭੌ-ਖੋਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
12. ਪਾਣੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ?
13. ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੋਮੇ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
14. ਵਰਖਾ ਭੂਮੀ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ?
15. ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਦੱਸੋ?
16. ਵਣਾਂ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦਾ ਕੀ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ?
17. ਉਸ਼ਣ ਘਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਿਕ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?
18. ਮਨੁੱਖ ਪਰਿਸਥਿਤ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵਿਗਾੜ ਰਿਹਾ ਹੈ?
19. ਖਾਨਾਬਦੋਸ਼ ਪਸ਼ੂ ਚਾਰਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
20. ਰੇਸ਼ੇ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਅਨੁਸਾਰ ਕਪਾਹ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੱਸੋ?

ਬਹੁ ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-1 ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਦੇ ਗਲੇ ਸੜੇ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- (i) ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ (ii) ਮੱਲੜ (iii) ਲਿਚਨ (iv) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-2 ਨਦੀ ਘਾਟੀਆਂ ਅਤੇ ਡੈਲਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਮਿੱਟੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ?

- (i) ਲਾਲ ਮਿੱਟੀ (ii) ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ (iii) ਜਲੌੜ ਮਿੱਟੀ (iv) ਲੈਟਰਾਇਟ ਮਿੱਟੀ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-3 ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਉਪਜਾਊ ਪਰਤ ਦੇ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- (i) ਛਿੱਜਣ (ii) ਅਪਰਦਨ (iii) ਭੌ ਖੋਰ (iv) ਭੂਮੀ ਵੱਧਣ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-4 ਘਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰੇਸ਼ੀਆ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿੱਚ ਕੀ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- (i) ਪੰਪਾਜ (ii) ਵੈਲਡ (iii) ਡਾਊਨਜ (iv) ਸਟੈਪੀਜ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-5 ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਰੂਥਲ ਹਨ?

- (i) ਦੋ (ii) ਪੰਜ (iii) ਤਿੰਨ (iv) ਚਾਰ

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

1. ਜੇ ਜਾਪਾਨ ਕੋਲ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਜ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ।
2. ਮਨੁੱਖ ਸਦਾ ਭੂਮੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।
3. ਭੂ ਮੱਧ ਰੇਖੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।
4. ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੈ।
5.ਮੱਛੀਆਂ ਦਾ ਭੋਜਨ ਹੈ।
6.ਮੱਕੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਉਤਪਾਦਕ ਦੇਸ਼ ਹੈ।
7. ਕਣਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਉਤਪਾਦਕ ਦੇਸ਼ ਹੈ।
8. ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਾਹ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ।

ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੱਸੋ ਅਤੇ ਜਲੌੜ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ?
2. ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਮਾਰੂਥਲੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ?
3. ਭੂਮੀ ਦੀ ਢਲਾਨ ਮਨੁੱਖੀ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ?
4. ਭੌ-ਖੋਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ?
5. ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ?
6. ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
7. ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਭੇਡ ਪਾਲਣ ਧੰਦੇ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਦੱਸੋ?
8. ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਪਾਹ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ?
9. ਚਾਹ ਦੀ ਖੇਤੀ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?

6 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਸਾਧਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
2. ਅਨਾਜ ਫਸਲਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ? ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਚੌਲ ਅਤੇ ਕਣਕ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
3. ਮੱਛੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਭੂਗੋਲਿਕ ਤੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੱਛੀ ਖੇਤਰ ਦੱਸੋ?
4. ਕੁਦਰਤੀ ਬਨਸਪਤੀ ਤੇ ਜੰਗਲਾਂ ਦੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?

ਮੁਕਣਯੋਗ ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਸਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ

ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਖਣਿਜ ਲੋਹੇ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?
2. ਖਣਿਜ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ?
3. ਲੋਹੇ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦਾ ਧੁਰਾ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
4. ਖਣਿਜ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਮੁੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਲਿਖੋ?
5. ਤਾਂਬੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸੋ?
6. ਅਬਰਕ ਕਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
7. ਕੋਲੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਲਿਖੋ?
8. ਖਣਿਜ ਤੇਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਲਿਖੋ?
9. ਤਾਪੀ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਪਣ ਬਿਜਲੀ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਦੱਸੋ?
10. ਖਣਿਜ ਕੀ ਹੈ, ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ?
11. ਕੋਲੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸੋ?
12. ਜਵਾਰਭਾਟੀ ਬਿਜਲੀ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੱਸੋ?
13. ਪੌਣ ਸ਼ਕਤੀ ਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੱਸੋ?

ਬਹੁ ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-1 ਤਾਂਬੇ ਦਾ ਕਿਹੜੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?

- (i) ਬਿਜਲੀ ਉਦਯੋਗ
- (ii) ਲੋਹਾ ਇਸਪਾਤ ਉਦਯੋਗ
- (iii) ਨਿਰਮਾਣ ਉਦਯੋਗ
- (iv) ਕੱਪੜਾ ਉਦਯੋਗ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-2 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਖਣਿਜ ਧਾਤਵੀ ਖਣਿਜ ਹੈ?

- (i) ਲੋਹਾ (ii) ਸਲਫਰ (iii) ਅਬਰਕ (iv) ਜਿਪਸਮ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-3 ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?

- (i) ਦੋ (ii) ਤਿੰਨ (iii) ਚਾਰ (iv) ਪੰਜ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-4 ਤਾਂਬਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦੇਸ਼ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- (i) ਕੈਨੇਡਾ (ii) ਰੂਸ (iii) ਚਿੱਲੀ (iv) ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-5 ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਧਾਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

- (i) ਤਾਂਬਾ (ii) ਅਬਰਕ (iii) ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ (iv) ਲੋਹਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-6 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- (i) ਬਾਕਸਾਈਟ (ii) ਮੈਗਨੀਜ਼ (iii) ਕੋਲਾ (iv) ਅਬਰਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-7 ਤਰਲ ਸੋਨਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- (i) ਕੋਲਾ (ii) ਖਣਿਜ ਤੇਲ (iii) ਪਾਣੀ (iv) ਲੋਹਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-8 ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਵਾਰ ਭਾਟਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਬਿਜਲੀ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- (i) ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ (ii) ਜਵਾਰ ਭਾਟੀ ਬਿਜਲੀ (iii) ਸੂਰਜੀ ਸ਼ਕਤੀ
(iv) ਭੂ ਤਾਪੀ ਸ਼ਕਤੀ

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

1. ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
2. ਆਧੁਨਿਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਯੁੱਗ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ।
3. ਧਾਤ ਯੁੱਗ ਦਾ ਆਰੰਭ..... ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਇਆ।
4. ਤੋਂ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
5. ਕੋਲਾ..... ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
6. ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ..... ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
7. ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਕੀਤੀ..... ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
8. ਗਲੇ ਸੜੇ ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਗੋਬਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?
2. ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਮੈਗਨੀਜ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਤਪਾਦਕ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?

3. ਅਬਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
4. ਖਣਿਜ ਤੇਲ ਦਾ ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਮਹੱਤਵ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
5. ਦੱਖਣੀ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਦੀ ਉਪਜ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰੋ?

6 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਖਣਿਜ ਲੋਹੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ ਦੱਸੋ?
2. ਕੋਲੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਲੇ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੱਸੋ?
3. ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਬਿਆਨ ਕਰੋ?
4. ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
5. ਨਾ ਮੁੱਕਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?

ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਸਮੁੱਚੇ ਪਰਿਸਥਿਤ ਮੰਡਲ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਵਸੋਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀ ਹੈ?
2. ਵਸੋਂ ਵੰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
3. ਵਸੋਂ ਦੀ ਘਣਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
4. ਸੰਨ 1650 ਉਪਰੰਤ ਵਸੋਂ ਵਾਧੇ ਦੀ ਕੀ ਸਥਿਤੀ ਰਹੀ ਹੈ?
5. ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਹੈ?
6. ਜਨਮ ਦਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
7. ਵਿਘਟਕ ਕੀ ਕਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਨ?
8. ਪਰਿਸਥਿਤ ਵਿਗਿਆਨ ਕੀ ਹੈ?
9. ਉਸ਼ਣ ਕਟੀਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ?
10. ਜੀਵ ਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਜੀਵ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ?

ਬਹੁ ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-1 ਪ੍ਰਤੀ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਪਿੱਛੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨ੍ਹੇ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- (i) ਜਨਮ ਦਰ (ii) ਮੌਤ ਦਰ (iii) ਲਿੰਗ ਅਨੁਪਾਤ (iv) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-2 ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੀ ਵਸੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ?

- (i) ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ (ii) ਯੂਰਪ (iii) ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ (iv) ਏਸ਼ੀਆ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-3 ਵੱਸੋਂ ਪੱਖੋਂ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਹੈ?

- (i) ਚੀਨ (ii) ਭਾਰਤ (iii) ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ (iv) ਪਾਕਿਸਤਾਨ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-4 ਵੱਸੋਂ ਘਣਤਾ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- (i) ਦੋ (ii) ਤਿੰਨ (iii) ਚਾਰ (iv) ਪੰਜ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-5 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਠੰਢਾ ਮਾਰੂਥਲ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- (i) ਥਾਰ (ii) ਸਹਾਰਾ (iii) ਗ੍ਰੀਨਲੈਂਡ (iv) ਕਾਲਾਹਾਰੀ

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

1. ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਾਰਨ..... ਦਰ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ।
2. ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਸੋਂ ਰਹਿਤ ਹੈ।
3. ਭਾਰਤ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥਾਂ ਤੇ..... ਦਾ ਸੰਕੇਂਦਰਨ ਵਧੇਰੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵਸੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।
4. ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਥਲ ਖੇਤਰ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭਾਗ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।
5. ਇੱਕ ਜੀਵ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਜੀਵ ਵਿੱਚ ਊਰਜਾ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਨੂੰ..... ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਮਹਾਂਦੀਪ ਅਨੁਸਾਰ ਵਸੋਂ ਵੰਡ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ?
2. ਧਰਾਤਲ ਵਸੋਂ ਵੰਡ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ?
3. ਘੱਟ ਘਣਤਾ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਘੱਟ ਘਣਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਦੱਸੋ?
4. ਭੋਜਨ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
5. ਭੋਜਨ ਚੱਕਰ ਕੀ ਹੈ?
6. ਭੋਜਨ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਸੂਰਜੀ ਊਰਜਾ ਦੀ ਕੀ ਥਾਂ ਹੈ?
7. ਵੱਧ ਵਸੋਂ ਘਣਤਾ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਵੱਧ ਘਣਤਾ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ?
8. ਮਨੁੱਖ ਭੌਤਿਕ ਬੰਧਨਾਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕਾਬੂ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਪ੍ਰਮਾਣ ਸਹਿਤ ਦੱਸੋ?

6 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਵਸੋਂ ਵੰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਸਹਿਤ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
2. ਵਸੋਂ ਘਣਤਾ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
3. ਵਸੋਂ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਕੀ ਪ੍ਰਯਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ?

ਸੰਸਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਖੰਡ

ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਕੁਦਰਤੀ ਖੰਡ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
2. ਕੁਦਰਤੀ ਖੰਡਾਂ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਦੀਆਂ ਬਨਸਪਤੀ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?
3. ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਚਾਰ ਤਾਪਮਾਨ ਖੰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
4. ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖੀ ਖੰਡ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ?
5. ਮਾਨਸੂਨੀ ਪੌਣਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕੀ ਹੈ?
6. ਮਾਨਸੂਨ ਖੰਡ ਵਿੱਚ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ?
7. ਸੁਡਾਨ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਬਨਸਪਤੀ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ?
8. ਗਰਮ ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਦੀ ਬਨਸਪਤੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ?
9. ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?
10. ਰੂਮ ਸਾਗਰ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
11. ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਰੁੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ?
12. ਚੀਨ ਸਮਾਨ ਖੰਡ ਦੀ ਜਲਵਾਯੂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ?
13. ਮੱਧ ਅਕਸ਼ਾੰਸ਼ੀ ਘਾਹ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਸਥਾਨਿਕ ਨਾਂ ਦੱਸੋ?
14. ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਚਾਰ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ?
15. ਟੁੰਡਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਟਪਰੀਵਾਸ ਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?
16. ਟੈਗਾ ਸਮਾਨ ਖੰਡ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੱਸੋ?

ਬਹੁ ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-1 ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਖੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

- (i) ਦੋ (ii) ਚਾਰ (iii) ਪੰਜ (iv) ਛੇ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-2 5° ਉੱਤਰ ਤੋਂ 5° ਦੱਖਣ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਰੇਖਾਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਕਿਹੜਾ ਖੰਡ ਸਥਿਤ ਹੈ?

- (i) ਭੂ ਮੱਧ ਰੇਖੀ ਖੰਡ (ii) ਸ਼ੀਤ ਕਟੀਬੰਧ
(iii) ਨਿੱਘਾ ਸ਼ੀਤ ਉਸ਼ਣ ਕਟੀਬੰਧ (iv) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-3 ਭਾਰਤ ਕਿਹੜੇ ਜਲਵਾਯੂ ਖੰਡ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ?

- (i) ਭੂ ਮੱਧ ਰੇਖੀ ਖੰਡ (ii) ਮਾਨਸੂਨ ਖੰਡ (iii) ਟੁੰਡਰਾ ਖੰਡ (iv) ਟੈਗਾ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-4 ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮਾਰੂਥਲ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

- (i) ਸਹਾਰਾ (ii) ਕਾਲਾਹਾਰੀ (iii) ਥਾਰ (iv) ਐਟੇਕਾਮਾ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-5 ਕਿਸ ਖੰਡ ਨੂੰ ਫਲਾਂ ਦਾ ਟੋਕਰਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- (i) ਰੂਮ ਸਾਗਰੀ ਖੰਡ (ii) ਮਾਨਸੂਨੀ ਖੰਡ (iii) ਟੁੰਡਰਾ ਖੰਡ (iv) ਚੀਨ ਸਮਾਨ ਖੰਡ

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

1. ਸਾਧਾਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਲਵਾਯੂ ਖੰਡ ਨੂੰ ਖੰਡ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
2. ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਧਰੁਵਾਂ ਵੱਲ ਜਾਂਦਿਆਂ ਆਮ ਕਰਕੇ ਘੱਟਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
3. ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਸੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ।
4. ਮੱਛੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।
5. ਬਰਫ਼ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਕੁਦਰਤੀ ਖੰਡਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਰੋਚਕ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਕਿਵੇਂ ਹੈ?
2. ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਲਵਾਯੂ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ?
3. ਮਾਨਸੂਨੀ ਖੰਡ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ?
4. ਗਰਮ ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਹੈ?
5. ਰੂਮ ਸਾਗਰੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਵਧੇਰੇ ਵਿਕਸਤ ਹੋਏ ਹਨ?
6. ਮੱਧ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ੀ ਘਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਮੁੱਖ ਧੰਦੇ ਹਨ?
7. ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਲਵਾਯੂ ਅਤੇ ਬਨਸਪਤੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ?
8. ਸ਼ੀਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ?

6 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਕੁਦਰਤੀ ਖੰਡ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਕੁਦਰਤੀ ਖੰਡਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਿਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਖੰਡ ਦੇ ਨਾਂ ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਦੱਸੋ?

2. ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ?
3. ਸੁਡਾਨ ਸਮਾਨ ਵੰਡ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਜਲਵਾਯੂ, ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
4. ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
5. ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
6. ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧੰਦਿਆਂ ਦਾ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
7. ਸ਼ੀਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਟੁੰਡਰਾ ਖੰਡ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
8. ਮੱਧ ਅਕਸ਼ਾੰਸ਼ੀ ਘਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਜਾਂ ਸਟੈਪ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਜਲਵਾਯੂ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?

ਆਫ਼ਤਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ

ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਆਫ਼ਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ, ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?
2. ਸੁਨਾਮੀ ਤੇ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
3. ਭੂਚਾਲ ਕੀ ਹੈ?
4. ਸੋਕਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
5. ਚੱਕਰਵਾਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
6. ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਕੀ ਹਨ ਸੂਚੀ ਬਣਾਉ?
7. ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?

ਬਹੁ ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-1 ਭੂਚਾਲ ਦੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਧਰਾਤਲ ਤੇ ਹਿਲਜੁਲ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

- (i) ਜਵਾਲਾਮੁਖੀ (ii) ਸੁਨਾਮੀ (iii) ਹਰੀਕੇਨ (iv) ਟੌਰਨੈਡੋ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-2 ਆਫ਼ਤਾਂ ਕਿੰਨੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ?

- (i) ਚਾਰ (ii) ਪੰਜ (iii) ਦੋ (iv) ਤਿੰਨ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-3 ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਵਰਲਡ ਟਰੇਡ ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ?

- (i) 12 ਜੁਲਾਈ, 2005 (ii) 8 ਜੂਨ, 2003
(iii) 31 ਮਾਰਚ, 2000 (iv) 11 ਸਤੰਬਰ, 2001

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-4 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਬਿਮਾਰੀ ਮੱਛਰ ਦੇ ਕੱਟਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

- (i) ਪਲੇਗ (ii) ਡੇਂਗੂ (iii) ਹੈਜ਼ਾ (iv) ਸਵਾਈਨ ਫਲੂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-5 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਆਫ਼ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ?

- (i) ਭੂਚਾਲ (ii) ਚੱਕਰਵਾਤ (iii) ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ (iv) ਹੜ੍ਹ

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

1. ਜਪਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ..... ਸ਼ਬਦ ਸਮੁੰਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
2. ਸੋਕਾ ਉਦੋਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
3. ਸੜਕ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
4. ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਤੋੜ-ਫੋੜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਕੇ..... ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਉੱਤਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
5. ਮੁਹਾਲੀ ਵਿੱਚ..... ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਰਸਾਇਣਕ ਲੀਕ ਕਰਕੇ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ ਸੀ।

ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਭੂਚਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
2. ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?
3. ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ?
4. ਚੱਕਰਵਾਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
5. ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਅਪਣਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ?

6 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ? ਕਿਸੇ ਦੋ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਬਚਾਉ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਦੇ ਢੰਗ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਦਿਉ?
2. ਮਨੁੱਖੀ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਆਫ਼ਤਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ? ਕਿਸੇ ਦੋ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰੋ?

ਮੈਪ ਵਰਕ (ਸੰਸਾਰ)

1. ਵਿਸ਼ਵੀਅਸ ਜਵਾਲਾਮੁੱਖੀ
2. ਜਵਾਲਾਚੱਕਰ
3. ਕ੍ਰਾਕਾਟੋਆ
4. ਹਿਮਾਲਿਆ ਪਰਬਤ
5. ਐਲਪਸ
6. ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ, ਹਿੰਦ ਅਤੇ ਅੰਧ ਮਹਾਂਸਾਗਰ
7. ਅੰਟਾਰਕਟਿਕ ਮਹਾਂਸਾਗਰ
8. ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੂਣਾ ਸਮੁੰਦਰ
9. ਸਹਾਰਾ ਮਾਰੂਥਲ, ਐਟੈਕਾਮਾ ਮਾਰੂਥਲ, ਪੱਛਮੀ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੇ ਮਾਰੂਥਲ
10. ਥਾਰ ਮਾਰੂਥਲ ਕਾਲਾਹਾਰੀ ਮਾਰੂਥਲ
11. ਘਾਹ ਦੇ ਮੈਦਾਨ - ਸਵਾਨਾ , ਸਟੈਪੀਜ਼, ਲਾਨੌਜ, ਪੰਪਾਜ਼, ਪ੍ਰੈਅਰੀਜ਼, ਵੈਲਡ, ਡਾਊਨਜ਼
12. ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖਕ ਜੰਗਲਾਂ (ਸੈਲਵਾਜ਼) ਦੇ ਦੋ ਖੇਤਰ
13. ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ (ਭਾਰਤ) : ਕੌਰਬੇਟ, ਗੀਰ
14. ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਮੱਛੀ ਖੇਤਰ : ਨਾਰਵੇ, ਯੂ.ਕੇ ਜਪਾਨ, ਪੂਰਬੀ ਰੂਸ, ਚਿੱਲੀ, ਪੇਰੂ
15. ਲੋਹਾ ਉਤਪਾਦਕ ਖੇਤਰ: ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ
16. ਯੂਰਾਲ ਪਰਬਤ, ਕੋਲਾ ਭੰਡਾਰ ਖੇਤਰ
17. ਖਾੜੀ ਤੱਟ ਕੋਲਾ ਖੇਤਰ, ਰਾਕੀ ਪਰਬਤ ਕੋਲਾ ਖੇਤਰ, ਐਪਲੇਸ਼ੀਅਨ ਕੋਲਾ ਖੇਤਰ
18. ਤੇਲ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਉਤਪਾਦਕ ਦੇਸ਼
19. ਨਿਆਗਰਾ ਜਲ ਝਰਨੇ
20. ਬਾਕੂ ਤੇਲ ਖੇਤਰ
21. ਸਾਊਦੀਅਰਬ ਤੇਲ ਖੇਤਰ
22. ਕ੍ਰਿਵਈ ਰੋਗ ਲੋਹਾ ਖੇਤਰ
23. ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕ ਘਣਤਾ ਦੇ ਦੋ ਖੇਤਰ
24. ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਘਣਤਾ ਦੇ ਦੋ ਖੇਤਰ

ਭਾਗ (ਅ) - ਇਤਿਹਾਸ

ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਪੂਰਵ-ਇਤਿਹਾਸ (ਜਾਣ-ਪਛਾਣ) ਅਤੇ ਕਾਂਸਾ ਯੁੱਗ ਦੀਆਂ ਸਭਿਅਤਾਵਾਂ

- ❖ ਪੂਰਵ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਯੁੱਗ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਕਿਵੇਂ ਹੋਈ?
- ❖ ਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਦੋਂ ਹੋਈ?
- ❖ ਪਿਰਾਮਿਡ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਆਦਿ ਮਨੁੱਖ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਪੂਰਵ ਇਤਿਹਾਸ ਮਾਨਵ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?
- ❖ ਅੱਗ ਦੀ ਖੋਜ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?
- ❖ ਬੁੱਧੀਧਾਰੀ ਜੀਵ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?
- ❖ ਸੰਦਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਆਦਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?
- ❖ ਨਵੀਨ ਪੱਥਰ ਯੁੱਗ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਸੂਰਜ ਦੀ ਪੂਜਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਕਲਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਕਾਂਸੀ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਉੱਥਾਨ ਹੋਇਆ?
- ❖ ਮੈਸੋਪਟਾਮੀਆਂ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਪੁਰਾਤਨ ਪੱਥਰ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ?
- ❖ ਨਵੀਨ ਪੱਥਰ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ?
- ❖ ਨਵੀਨ ਪੱਥਰ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਮਾਤਾ ਦੇਵੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਿਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ?
- ❖ ਮਿਸਰ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕੀ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?
- ❖ ਚੀਨ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਿਸ ਨਦੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ?

ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ:-

- ❖ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕਲਾ ਲਗਪਗ ਵਰ੍ਹੇ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ।
- ❖ ਆਦਿ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਦਾ ਵੀ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

- ❖ ਆਦਿ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਠੰਢ ਅਤੇ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਿੱਚ ਛਿਪ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।
- ❖ ਆਦਿ ਮਨੁੱਖ ਕੁਦਰਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰਸ਼ਕਤੀਆਂ ਮੰਨਦਾ ਸੀ।
- ❖ ਪਹੀਏ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤਾ ਸੀ।
- ❖ ਪੁਰਾਤਨ ਪੱਥਰ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਮੁਰਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਸੀ।
- ❖ ਕੁਝ ਕਬਰਾਂ ਜਿੱਥੇ ਪੱਥਰ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।
- ❖ ਤਾਂਬੇ ਅਤੇ ਟੀਨ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ।
- ❖ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਉੱਥਾਨ ਨਦੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ।
- ❖ ਮੈਸੋਪਟਾਮੀਆ ਨੇ ਰੇਖਾ ਗਣਿਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਬਣਿਆ।
- ❖ ਮਿਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਘੜੀ, ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਗਿਆਨ ਸੀ।

ਬਹੁ-ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-

- ❖ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸ ਧਾਤ ਦੀ ਖੋਜ ਹੋਈ?
 - (ੳ) ਸੋਨੇ (ਅ) ਤਾਂਬੇ
 - (ੲ) ਚਾਂਦੀ (ਸ) ਲੋਹੇ
- ❖ ਕਾਂਸੇ ਦੇ ਉਪਯੋਗ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਯੁੱਗ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ?
 - (ੳ) ਲੋਹੇ ਦਾ ਯੁੱਗ (ਅ) ਸੋਨੇ ਦਾ ਯੁੱਗ
 - (ੲ) ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਯੁੱਗ (ਸ) ਕਾਂਸੇ ਦਾ ਯੁੱਗ
- ❖ ਮੈਸੋਪਟਾਮੀਆ ਦੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਥੇ ਹੋਇਆ?
 - (ੳ) ਸਿੰਧ (ਅ) ਚੀਨ
 - (ੲ) ਮੋਹਿੰਜੋਦੜੋ (ਸ) ਸੁਮੇਰ
- ❖ ਗਿਜ਼ਾ ਦੇ ਪਿਰਾਮਿਡ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?
 - (ੳ) 27 ਲੱਖ ਪੱਥਰਾਂ (ਅ) 25 ਲੱਖ ਪੱਥਰਾਂ
 - (ੲ) 30 ਲੱਖ ਪੱਥਰਾਂ (ਸ) 23 ਲੱਖ ਪੱਥਰਾਂ

- ❖ ਚਿਕਿਤਸਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਹੁਤ ਹਨ?
 - (ੳ) ਹੜੱਪਾ (ਅ) ਭਾਰਤ
 - (ੲ) ਚੀਨ (ਸ) ਮਿਸਰ
- ❖ ਮੈਸੋਪੋਟਾਮੀਆ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ:
 - (ੳ) ਦੋ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ (ਅ) ਦੋ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ
 - (ੲ) ਚਾਰ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦਾ ਖੇਤਰ (ਸ) ਅੱਠ ਨਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦਾ ਖੇਤਰ

ਮੁੱਢਲੇ ਲੋਹ-ਯੁੱਗ ਦਾ ਸਮਾਜ (1200 ਈ: ਪੂਰਵ ਤੋਂ 600 ਈ: ਤੱਕ)

- ❖ ਲੋਹੇ ਦੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਭਾਰਤੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਆਰੀਆ ਦੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਭਾਰਤੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਈ?
- ❖ ਗੰਧਾਰ ਦੀ ਕਲਾ ਸ਼ੈਲੀ ਕੀ ਸੀ?
- ❖ ਸਮੀਕਰਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਵਸਥਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਸਮਾਜਿਕ ਅਵਸਥਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਆਦਰਸ਼ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਚਾਰ ਵੇਦਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ?
- ❖ ਧਾਤੂ ਕਲਾ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
- ❖ ਕਾਲੀਦਾਸ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੱਸੋ?
- ❖ ਚੀਨੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾ ਕੀ ਕਰਦਾ ਸੀ?
- ❖ ਯੂਨਾਨੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?
- ❖ ਰੋਮਨ ਸੱਭਿਅਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?
- ❖ ਮੌਰੀਆ ਵੰਸ਼ ਦੀ ਨੀਂਹ ਕਿਸ ਨੇ ਰੱਖੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸ ਵੰਸ਼ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕੀਤਾ?

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

- ❖ ਲੋਹ ਯੁੱਗ ਦਾ ਉਦੈ ਯੁੱਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ।
- ❖ ਚੰਦਰ ਗੁਪਤ ਮੌਰੀਆ ਦਾ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸੀ।
- ❖ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਭਿਅਤਾ ਰਿਗਵੈਦਿਕ ਕਾਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਾਲ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਧੀ ਫੁੱਲੀ।
- ❖ ਕਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸੁਨਿਹਰੀ ਯੁੱਗ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ❖ ਚੀਨ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਨੇਤਾ ਸੀ।
- ❖ ਦੇ ਸਤੰਭ ਉੱਤੇ ਚਾਰ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਅਸ਼ੋਕ ਸਮਰਾਟ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਣੀ।
- ❖ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ੈਕਸਪੀਅਰ ਵੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ❖ ਮੌਰੀਆ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਦਾ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਉਚਤਮ ਨਮੂਨਾ ਹੈ।
- ❖ ਵੀਰ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਰਮਾਇਣ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਲਿਖੇ ਗਏ।
- ❖ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਚੀਨੀ ਯਾਤਰੀ ਸੀ।
- ❖ ਨਾਮੀ ਪੁਸਤਕ ਪਲੈਟੋ ਨੇ ਲਿਖੀ।

ਬਹੁ-ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-

- ❖ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਲੋਹੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਦੋਂ ਹੋਈ?
(ੳ) 4੦੦੦ ਈ. ਪੂਰਵ (ਅ) 3੦੦੦ ਈ. ਪੂਰਵ
(ੲ) 2੦੦੦ ਈ. ਪੂਰਵ (ਸ) 5੦੦੦ ਈ. ਪੂਰਵ
- ❖ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੋਹੇ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?
(ੳ) 3੦੦੦ ਈ. ਪੂਰਵ (ਅ) 1੦੦੦ ਈ. ਪੂਰਵ
(ੲ) 12੦੦ ਈ. ਪੂਰਵ (ਸ) 15੦੦ ਈ. ਪੂਰਵ
- ❖ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਅਤੇ ਜੈਨ ਧਰਮ ਦਾ ਉਦੈ ਕਿੱਥੇ ਹੋਇਆ?
(ੳ) ਮਿਸਰ (ਅ) ਜਪਾਨ
(ੲ) ਚੀਨ (ਸ) ਭਾਰਤ

- ❖ ਚੀਨੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ?
 - (ੳ) ਤਿੰਨ (ਅ) ਚਾਰ
 - (ੲ) ਦੋ (ਸ) ਪੰਜ
- ❖ ਚੀਨ ਦੀ ਮਹਾਨ ਦੀਵਾਰ ਕਿੰਨੀ ਲੰਬੀ ਹੈ?
 - (ੳ) 24੦੦ ਕਿ:ਮੀ: (ਅ) 28੦੦ ਕਿ:ਮੀ:
 - (ੲ) 25੦੦ ਕਿ:ਮੀ: (ਸ) 27੦੦ ਕਿ:ਮੀ:
- ❖ ਚੀਨ ਦੀ ਮਹਾਨ ਦੀਵਾਰ ਕਿੰਨੇ ਮੀਟਰ ਦੇ ਲਗਭਗ ਉੱਚੀ ਹੈ?
 - (ੳ) 2੦ ਮੀਟਰ (ਅ) 15 ਮੀਟਰ
 - (ੲ) 1੦ ਮੀਟਰ (ਸ) 6 ਮੀਟਰ
- ❖ ਜੈਨ ਧਰਮ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਤੀਰਥੰਕਰ ਹੋਏ ਹਨ?
 - (ੳ) 3੦ (ਅ) 28
 - (ੲ) 24 (ਸ) 32

ਮੱਧ ਕਾਲੀਨ ਸੰਸਾਰ

- ❖ ਸਾਮੰਤਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?
- ❖ ਚਰਚ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਉੱਤਰ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਯੁੱਗ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਸਾਹਿਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਭਵਨ ਉਸਾਰੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?
- ❖ ਅਰਬ ਸੱਭਿਅਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਮੱਧ ਕਾਲੀਨ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਯੂਰਪ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਨਗਰ ਮਹਾਨ ਵਪਾਰਿਕ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਏ?
- ❖ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਦੇ ਮੋਢੀ ਕੌਣ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?
- ❖ ਅਰਬ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿੱਚ ਦਾਸਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਸੀ?
- ❖ ਅਰਬ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਕੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ?

- ❖ 13ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਅੰਦੋਲਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਏ?
- ❖ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਏ?

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

- ❖ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
- ❖ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਿਬ ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ।
- ❖ ਕਰੁਸੇਡ ਦਾ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ❖ ਛੂਤ ਰੋਗ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਪਤਾ ਨੇ ਲਗਾਇਆ।
- ❖ ਮਹਿਮੂਦ ਗਜ਼ਨਵੀ ਦੇ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀ।
- ❖ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਚਲਨ ਦਾ ਮਾਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

ਬਹੁ-ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-

- ❖ ਮਾਰਟਿਨ ਲੂਥਰ ਕਿਥੋਂ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ?
 - (ੳ) ਚੀਨ (ਅ) ਜਰਮਨੀ
 - (ੲ) ਭਾਰਤ (ਸ) ਫਰਾਂਸ
- ❖ ਸਾਮੰਤਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ?
 - (ੳ) ਦੋ (ਅ) ਚਾਰ
 - (ੲ) ਪੰਜ (ਸ) ਛੇ
- ❖ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ?
 - (ੳ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ (ਅ) ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਿਬ
 - (ੲ) ਮਹਾਂਵੀਰ ਸੁਆਮੀ (ਸ) ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ
- ❖ ਮੱਧ ਕਾਲ ਕਦੋਂ ਤੋਂ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
 - (ੳ) 6ਵੀਂ ਸਦੀ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਸਦੀ ਤੱਕ (ਅ) 5ਵੀਂ ਸਦੀ ਤੋਂ 15ਵੀਂ ਸਦੀ ਤੱਕ
 - (ੲ) 8ਵੀਂ ਸਦੀ ਤੋਂ 9ਵੀਂ ਸਦੀ ਤੱਕ (ਸ) 8ਵੀਂ ਸਦੀ ਤੋਂ 12ਵੀਂ ਸਦੀ ਤੱਕ

❖ 'ਲੋਹ ਅਤੇ ਖੂਨ ਦੀ ਨੀਤੀ' ਨਾਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਦਰੋਹ ਨੂੰ ਕਿਸ ਨੇ ਖਤਮ ਕੀਤਾ?

(ੳ) ਬਲਬਨ (ਅ) ਮੁਹੰਮਦ ਤੁਗਲਕ

(ੲ) ਤੈਮੂਰ (ਸ) ਇਲਤੁਤਮਿਸ਼

ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਲ ਦਾ ਆਰੰਭ

❖ ਸਾਮੰਤਵਾਦ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

❖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

❖ ਪੁਨਰ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

❖ 'ਤਰਕਵਾਦ ਦਾ ਆਰੰਭ' ਇਸ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

❖ ਮਾਨਵਵਾਦ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

❖ ਧਰਮ ਸੁਧਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

❖ ਕੈਥੋਲਿਕ ਧਰਮ ਸੁਧਾਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

❖ ਨਿਰੰਕੁਸ਼ਵਾਦ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

❖ ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ।

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

❖ ਮਾਰਕ ਪੋਲੋ ਦੇ ਯੰਤਰ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸਮੁੰਦਰੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੁਵਿਧਾ ਮਿਲੀ।

❖ ਛਾਪੇਖਾਨੇ ਦੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਨਾਲ ਲਿਖੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ।

❖ ਨੇ ਦੂਰਬੀਨ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੀ।

❖ ਅਮਰੀਕਾ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦੀ ਖੋਜ ਨੇ ਕੀਤੀ।

❖ ਨੇ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਸੈਨਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫਰਾਂਸ ਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਇਆ।

❖ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਟਿਊਡਰ ਸਮਰਾਟ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਲਈ ਪੋਪ ਨਾਲ ਝਗੜਾ ਮੁੱਲ ਲੈ ਲਿਆ।

ਬਹੁ-ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-

❖ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਕਦੋਂ ਹੋਈ?

(ੳ) 1688 ਈ. (ਅ) 1508 ਈ.

(ੲ) 1608 ਈ. (ਸ) 1624 ਈ.

- ❖ 'ਕੋਪਰ ਨਿਕਸ' ਕਿੱਥੋਂ ਦਾ ਨਿਵਾਸੀ ਸੀ?
(ੳ) ਇੰਗਲੈਂਡ (ਅ) ਪੋਲੈਂਡ
(ੲ) ਇਟਲੀ (ਸ) ਫਰਾਂਸ
- ❖ ਪੁਨਰ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿੱਥੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ?
(ੳ) ਇਟਲੀ (ਅ) ਭਾਰਤ
(ੲ) ਇੰਗਲੈਂਡ (ਸ) ਚੀਨ
- ❖ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਖੋਜ ਕੋਲੰਬਸ ਨੇ ਕਦੋਂ ਕੀਤੀ?
(ੳ) 1491 ਈ: (ਅ) 15੦8 ਈ:
(ੲ) 1492 ਈ: (ਸ) 1515 ਈ:
- ❖ ਮਾਰਟਿਨ ਲੂਥਰ ਕਿੱਥੋਂ ਦਾ ਮਹਾਨ ਧਰਮ ਸੁਧਾਰ ਨੇਤਾ ਸੀ?
(ੳ) ਜਰਮਨੀ (ਅ) ਇੰਗਲੈਂਡ
(ੲ) ਭਾਰਤ (ਸ) ਚੀਨ
- ❖ ਗੈਲੀਲੀਓ ਨੇ ਦੂਰਬੀਨ ਦੀ ਖੋਜ ਕਦੋਂ ਕੀਤੀ?
(ੳ) 16੦4 ਈ. (ਅ) 16੦9 ਈ:
(ੲ) 16੦5 ਈ: (ਸ) 16੦8 ਈ:

ਪਹਿਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ

- ❖ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵਯੁੱਧ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਵਿਰੋਧੀ ਗੁੱਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਮਿੱਤਰਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਤਿੰਨ ਦੇਸ਼ੀ ਸੰਧੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਬਸਤੀਆਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਪਣਡੁੱਬੀਆਂ ਦੇ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਪੈਰਿਸ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੰਮੇਲਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ 'ਵਰਸਾਇ ਦੀ ਸੰਧੀ' ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

- ❖ ਪਹਿਲੇ ਮਹਾਂਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ?
- ❖ ਮੋਰਾਕੋ ਸੰਕਟ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸੀ?
- ❖ ਮਿੱਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਨੇ ਤੁਰਕੀ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਹਰਾਇਆ?
- ❖ ਬਲਗਾਰੀਆ ਨੇ ਮਿੱਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਅੱਗੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਨ ਕਦੋਂ ਕੀਤਾ?
- ❖ ਵਰਸਾਇ ਦੀ ਸੰਧੀ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਸ-ਕਿਸ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਈ?
- ❖ ਨਿਊਲੀ ਦੀ ਸੰਧੀ ਕਿਸ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ?
- ❖ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੱਸੋ?

ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਭਰੋ:-

- ❖ ਸਤੰਬਰ 1879 ਈ: ਵਿੱਚ ਦੋ ਪੱਖੀ ਸੰਧੀ ਆਸਟਰੀਆ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਸੀ।
- ❖ 1904 ਈ: ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।
- ❖ ਪੂਰਬੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਜਰਮਨੀ ਨੇ ਰੇਲਵੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ।
- ❖ ਦੀ ਸੰਧੀ ਉੱਤੇ 28 ਜੂਨ 1919 ਈ: ਨੂੰ ਮਿੱਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਅਤੇ ਜਰਮਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਰਿਸ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ ਮਹੱਲ ਵਿੱਚ ਦਸਤਖਤ ਹੋਏ।
- ❖ 4 ਜੂਨ 1920 ਈ: ਦੀ ਟ੍ਰਿਆਨੋ ਦੀ ਸੰਧੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।
- ❖ ਮਿੱਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਨੇ ਤੁਰਕੀ ਨਾਲ ਸੰਧੀ ਕੀਤੀ।
- ❖ ਪੰਡਿਤ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਪੈਰਿਸ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ।
- ❖ ਮਹਾਂਯੁੱਧ ਪਿੱਛੋਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਯੁੱਧਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਬਹੁ-ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-

- ❖ ਯੂਰਪੀ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੁਪਤ ਸਮਝੌਤਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਿਸ ਦੀ ਕੂਟਨੀਤੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ?
 - (ੳ) ਨੈਪੋਲੀਅਨ (ਅ) ਇੰਗਲੈਂਡ
 - (ੲ) ਰੂਸ (ਸ) ਬਿਸਮਾਰਕ
- ❖ ਰੂਸ-ਜਪਾਨ ਯੁੱਧ ਕਦੋਂ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ?
 - (ੳ) 1882 ਈ: (ਅ) 1904-05 ਈ:
 - (ੲ) 1879 ਈ: (ਸ) 1870 ਈ:

- ❖ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵਯੁੱਧ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕੀਤਾ ਸੀ?
 - (ੳ) ਫਰਾਂਸ (ਅ) ਤੁਰਕੀ
 - (ੲ) ਜਰਮਨੀ (ਸ) ਬਲਗਾਰੀਆ
- ❖ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੰਮੇਲਨ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ?
 - (ੳ) ਫਰਾਂਸ (ਅ) ਇੰਗਲੈਂਡ
 - (ੲ) ਇਟਲੀ (ਸ) ਜਪਾਨ
- ❖ ਨਿਉਲੀ ਦੀ ਸੰਧੀ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ?
 - (ੳ) ਬਲਗਾਰੀਆ (ਅ) ਤੁਰਕੀ
 - (ੲ) ਜਰਮਨੀ (ਸ) ਆਸਟਰੀਆ

1919 ਈ. ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੱਕ ਦਾ ਸੰਸਾਰ

- ❖ ਦੂਸਰੇ ਵਿਸ਼ਵਯੁੱਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਸਾਰ ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਗੁੱਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ?
- ❖ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ 'ਲੇਟਰਨ' ਦੀ ਸੰਧੀ ਕੀ ਸੀ?
- ❖ ਮੁਸੋਲਿਨੀ ਦੇ ਦੋ ਸਮਾਜਿਕ ਕੰਮ ਦੱਸੋ?
- ❖ ਨਾਜ਼ੀਦਲ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸਿਧਾਂਤ ਦੱਸੋ?
- ❖ ਧਾਰਮਿਕ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਨਾਜ਼ੀਵਾਦ ਦਾ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ?
- ❖ ਜਪਾਨ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕਿਸ ਸਾਲ ਬੰਬਾਰੀ ਹੋਈ?
- ❖ ਜਪਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ?
- ❖ ਪੈਰਿਸ ਸੰਮੇਲਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਜਰਮਨੀ ਦੇ ਪਤਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸ ਲਈ ਹੋਈ?
- ❖ ਦੂਸਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਸਾਰ ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਗੁੱਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ?
- ❖ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦਾ ਅੰਤ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?
- ❖ ਯੁੱਧ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ?
- ❖ ਦੂਸਰੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸਾਰ ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਗੁੱਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ?

ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਭਰੋ:-

- ❖ ਵੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਅਤੇ ਯੁੱਧਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ।
- ❖ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਯੂਰਪ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਬੇਮੁੱਖ ਹੋ ਗਿਆ।
- ❖ 1929 ਈ: ਤੋਂ 1933 ਈ: ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਵਿਸ਼ਵ ਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।
- ❖ ਫਾਸੀਵਾਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ.....।
- ❖ ਮੁਸੋਲਿਨੀ ਨੇ ਕੈਥੋਲਿਕ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਲਈ 1929 ਈ: ਵਿੱਚ ਸੰਧੀ ਕੀਤੀ।
- ❖ ਹਿਟਲਰ ਜਰਮਨੀ ਨੂੰ ਯੂਰਪ ਦਾ ਇੱਕ ਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।
- ❖ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਜਪਾਨ ਦੇ ਅਤੇ ਨਗਰਾਂ ਉੱਤੇ ਐਟਮ ਬੰਬ ਸੁੱਟੇ।
- ❖ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ 'ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ' ਦਾ ਨੇਤਾ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਿਆ।

ਬਹੁ-ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-

- ❖ ਦੂਸਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਰਪ ਕਿੰਨੇ ਗੁੱਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ?
(ੳ) ਚਾਰ (ਅ) ਤਿੰਨ
(ੲ) ਦੋ (ਸ) ਪੰਜ
- ❖ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਮਿੱਤਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਵੇਚੇ ਸਨ?
(ੳ) ਇੰਗਲੈਂਡ (ਅ) ਅਮਰੀਕਾ
(ੲ) ਫਰਾਂਸ (ਸ) ਰੂਸ
- ❖ ਫਾਸਿਸਟਾਂ ਨੇ ਕਿਹੜੇ ਰੰਗ ਦੀ ਕਮੀਜ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਰਦੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ?
(ੳ) ਲਾਲ (ਅ) ਕਾਲਾ
(ੲ) ਪੀਲਾ (ਸ) ਚਿੱਟਾ
- ❖ ਹਿਟਲਰ ਅਤੇ ਮੁਸੋਲਿਨੀ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਸਨ।
(ੳ) ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਪਰਜਾਤੰਤਰ (ਅ) ਰਾਜਤੰਤਰ
(ੲ) ਲੋਕਤੰਤਰ (ਸ) ਗੁਲਾਮੀ
- ❖ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਨੇ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।
(ੳ) ਰੂਸ (ਅ) ਅਮਰੀਕਾ
(ੲ) ਇੰਗਲੈਂਡ (ਸ) ਫਰਾਂਸ

ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵਯੁੱਧ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਦਾ ਸੰਸਾਰ

- ❖ ਨਾਟੋ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਸ਼ੀਤ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਯੁੱਧ ਨਿਰਲੇਪ ਗੁੱਟ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਪੂਰਨ ਸਵਰਾਜ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ 'ਫੁੱਟ ਪਾਓ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ' ਦੀ ਨੀਤੀ ਕੀ ਹੈ?
- ❖ ਯੂਨੇਸਕੋ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਡਬਲਿਊ.ਐਚ.ਓ. ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਆਈ.ਐਸ.ਓ. ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਆਈ.ਆਰ.ਓ. ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਸੌਲੀਡੈਰਟੀ ਫੰਡ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਨਿਸ਼ਤਰੀਕਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਰੰਗ ਭੇਦ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਕਿਵੇਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ?
- ❖ 'ਸਿਏਟੋ' ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਮਹਾਂਦੀਪਾਂ ਵਿੱਚ ਬਸਤੀਵਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ?

ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਭਰੋ:-

- ❖ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਫੁੱਟ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਭਾਰਤ ਅਤੇ
- ❖ ਵੀਅਤਨਾਮ ਦਾ ਏਕੀਕਰਣ ਈ: ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ।
- ❖ ਯੂਰਪ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਨੇ 'ਮਾਰਸ਼ਲ ਪਲਾਨ' ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ।
- ❖ 1492 ਈ: ਵਿੱਚ ਕੋਲੰਬਸ ਨੇ ਲੱਭਿਆ।
- ❖ ਬੋਲੀਵੀਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ।
- ❖ ਹੋ-ਚੀ-ਮਿਨ੍ਹ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨੇਤਾ ਸੀ।
- ❖ ਸੀਰੀਆ ਅਤੇ ਲੈਬਨਾਨ ਈ: ਵਿੱਚ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਪ੍ਰਭੁਤੱਵ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਏ।
- ❖ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ 7ਵਾਂ ਸੰਮੇਲਨ ਈ: ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ।
- ❖ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅੰਗ ਹਨ।

ਬਹੁ-ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-

- ❖ ਯੂਨੈਸਕੋ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?
(ੳ) 1950 ਈ: (ਅ) 1948 ਈ:
(ੲ) 1946 ਈ: (ਸ) 1947 ਈ:
- ❖ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਾਨਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਨਗਰ ਵਿੱਚ 25 ਅਪਰੈਲ 1945 ਨੂੰ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ?
(ੳ) 30 (ਅ) 70
(ੲ) 60 (ਸ) 50
- ❖ ਦੂਜੇ ਮਹਾਂਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਜਪਾਨ ਦੇ ਹੀਰੋਸ਼ੀਮਾ ਅਤੇ ਨਾਗਾਸਾਕੀ ਨਗਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਬੰਬ ਸੁੱਟੇ?
(ੳ) ਰੂਸ (ਅ) ਭਾਰਤ
(ੲ) ਫਰਾਂਸ (ਸ) ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ
- ❖ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੀਖਣਾਂ ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਲਈ 1963 ਈ. ਵਿੱਚ ਸੰਧੀ ਕਿੱਥੇ ਹੋਈ?
(ੳ) ਮਾਸਕੋ (ਅ) ਪੈਰਿਸ
(ੲ) ਇੰਗਲੈਂਡ (ਸ) ਅਮਰੀਕਾ
- ❖ ਨਾਟੋ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਕੀਤੀ?
(ੳ) ਇੰਗਲੈਂਡ (ਅ) ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ
(ੲ) ਫਰਾਂਸ (ਸ) ਭਾਰਤ
- ❖ ਮਨਮਾਰ (ਬਰਮਾ) ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਲੰਕਾ ਕਦੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਏ?
(ੳ) 1948 ਈ: (ਅ) 1947 ਈ:
(ੲ) 1950 ਈ: (ਸ) 1946 ਈ:
- ❖ 1942 ਈ: ਵਿੱਚ ਕਿਉਂਬਾ ਨੂੰ ਕਿਸ ਨੇ ਲੱਭਿਆ?
(ੳ) ਵਾਸਕੋ-ਡੀ-ਗਾਮਾ (ਅ) ਕੋਲੰਬਸ
(ੲ) ਫਾਹੀਯਾਨ (ਸ) ਹਿਊਨਸਾਂਗ

❖ ਨੈਲਸਨ ਮੰਡੇਲਾ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਨ?

(ੳ) ਅਫਰੀਕਾ (ਅ) ਜਪਾਨ

(ੲ) ਰੂਸ (ਸ) ਭਾਰਤ

ਭਾਰਤੀ ਜਾਗ੍ਰਤੀ

❖ ਵਿਦਰੋਹ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

❖ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਸਰੂਪ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

❖ 1857 ਈ. ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦਾ ਤਤਕਾਲੀ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸੀ?

❖ 1857 ਈ. ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸੀ?

❖ 1857 ਈ. ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਦੋ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸੀ?

❖ 1857 ਈ. ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਦੋ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸੀ?

❖ 1857 ਈ. ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਦੋ ਸੈਨਿਕ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸੀ?

❖ 1857 ਈ. ਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹੜੇ ਨਵੇਂ ਵਪਾਰਿਕ ਕੇਂਦਰ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਏ?

❖ 1857 ਈ. ਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹੜੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ?

❖ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿੱਥੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ?

❖ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤੀ?

❖ ਬਿਉਸੋਫੀਕਲ ਸਭਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ ਹੋਈ?

❖ ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

❖ ਨਾਮਧਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

❖ ਚੀਫ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

❖ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਚਾਹ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਹੋਇਆ?

❖ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਰਾਏ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮੋ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ ਕੀਤੀ?

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

❖ ਅਸ਼ੋਕ ਮਹਿਤਾ ਅਤੇ ਨੇ 1857 ਈ: ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।

❖ ਜਾਨ ਲਾਰੈਂਸ ਅਤੇ ਨੇ 1857 ਈ: ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਨੂੰ 'ਸੈਨਿਕ ਵਿਦਰੋਹ' ਮੰਨਿਆ ਹੈ।

❖ ਜੀ ਨੂੰ 'ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਪਿਤਾਮਾ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

❖ ਬ੍ਰਹਮੋ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਰਾਏ ਨੇ ਈ: ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ।

❖ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਈ: ਵਿੱਚ ਹੋਈ।

- ❖ ਬਾਗਾਨ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ..... ਉਦਯੋਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ।
- ❖ ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਮੋਢੀ ਸੀ।
- ❖ 1898 ਈ: ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਕਾਲਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਣ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਐਂਨੀ ਬੇਸੰਟ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ❖ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1896 ਈ: ਵਿੱਚ ਨੇ ਕੀਤੀ।
- ❖ 'ਬੰਦੇ ਮਾਤਰਮ' ਗੀਤ ਦੀ ਰਚਨਾ 1882 ਈ: ਵਿੱਚ ਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀ।
- ❖ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਨੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ।
- ❖ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਵਰਡਸਵਰਥ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਬਹੁ -ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-

- ❖ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਕੱਪੜਾ ਮਿੱਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ ਹੋਈ?
 - (ੳ) 1850 ਈ: (ਅ) 1852 ਈ:
 - (ੲ) 1853 ਈ: (ਸ) 1857 ਈ:
- ❖ ਬ੍ਰਹਮੋ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ?
 - (ੳ) ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਰਾਏ (ਅ) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ
 - (ੲ) ਸੁਆਮੀ ਦਇਆ ਨੰਦ ਸਰਸਵਤੀ (ਸ) ਸੁਆਮੀ ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ
- ❖ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ?
 - (ੳ) ਦਾਦਾ ਭਾਈ ਨਾਰੋਜੀ (ਅ) ਸੁਆਮੀ ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ
 - (ੲ) ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਰਾਏ (ਸ) ਸੁਆਮੀ ਦਇਆਨੰਦ ਸਰਸਵਤੀ
- ❖ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿੱਥੇ ਹੋਈ?
 - (ੳ) ਕਲਕੱਤਾ (ਅ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
 - (ੲ) ਬਨਾਰਸ (ਸ) ਜਲੰਧਰ
- ❖ ਲੈਪਸ ਦੀ ਨੀਤੀ ਕਿਸ ਨੇ ਚਲਾਈ?
 - (ੳ) ਲਾਰਡ ਡਲਹੌਜੀ (ਅ) ਲਾਰਡ ਕਾਰਨਵਾਲਿਸ
 - (ੲ) ਲਾਰਡ ਕਰਜਨ (ਸ) ਲਾਰਡ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ

- ❖ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੀ ਘਟਨਾ ਕਦੋਂ ਵਾਪਰੀ?
 - (ੳ) 1919 ਈ: (ਅ) 1921 ਈ:
 - (ੲ) 1920 ਈ: (ਸ) 1922 ਈ:
- ❖ 1905 ਈ: ਵਿੱਚ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਵੰਡ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤੀ?
 - (ੳ) ਲਾਰਡ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ (ਅ) ਲਾਰਡ ਡਲਹੌਜੀ
 - (ੲ) ਲਾਰਡ ਕਰਜ਼ਨ (ਸ) ਲਾਰਡ ਕਾਰਨਵਾਲਿਸ
- ❖ ‘ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ’ ਕਿਸ ਨੇ ਚਲਾਇਆ?
 - (ੳ) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ (ਅ) ਸੁਆਮੀ ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ
 - (ੲ) ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਰਾਏ (ਸ) ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗ੍ਰਾਮ

- ❖ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ, ਕਿੱਥੇ ਤੇ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹੋਈ?
- ❖ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਸੀ?
- ❖ ਗਰਮ ਦਲ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਵੰਡ ਕਦੋਂ ਹੋਈ?
- ❖ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸਨੇ, ਕਿੱਥੇ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਕੀਤੀ?
- ❖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਕੀ ਸੀ?
- ❖ ਖਿਲਾਫਤ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਨਾ-ਮਿਲਵਰਤਨ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਪੂਰਨ ਸਵਰਾਜ ਕੀ ਸੀ?
- ❖ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਕਿਸਾਨ ਸੰਗਠਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ❖ ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ ਕੀ ਸੀ?
- ❖ ਹੋਮ ਰੂਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿੱਥੇ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਹੋਈ?

- ❖ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਬੰਬ ਕਿਸਨੇ ਸੁੱਟੇ ਸਨ?
- ❖ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ ਹੋਈ?

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ:-

- ❖ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਉਹ ਨੇਤਾ ਜੋ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਆਂ ਪਸੰਦ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਸਨ..... ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਸਨ।
- ❖ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜੋ ਨੇਤਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਆਂ ਪਸੰਦ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਸਨ।
- ❖ 28 ਦਸੰਬਰ, 1885 ਈ: ਨੂੰ ਵਿਖੇ ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਈ।
- ❖ ਬਾਲ ਗੰਗਾਧਰ ਤਿਲਕ, ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਅਤੇ ਵਿਪਿਨ ਚੰਦਰ ਪਾਲ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ❖ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੀ।
- ❖ 8 ਅਪਰੈਲ 1829 ਈ: ਨੂੰ ਅਤੇ ਬਟੁਕੇਸ਼ਵਰ ਦੱਤ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭਵਨ ਵਿੱਚ ਬੰਬ ਸੁੱਟ ਕੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।
- ❖ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜਗੁਰੂ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚ ਸਮਾਰਕ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- ❖ ਕਿਸਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਸੀ।
- ❖ ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ ਇੱਕ ਦਾ ਨਾਂ ਸੀ।
- ❖ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਦੀ ਘਟਨਾ 13 ਅਪਰੈਲ 1919 ਈ: ਨੂੰ ਵਿਖੇ ਵਾਪਰੀ।

ਬਹੁ-ਭਾਂਤੀ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:-

- ❖ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?
 - (ੳ) 1848 ਈ: (ਅ) 183੦ ਈ:
 - (ੲ) 1857 ਈ: (ਸ) 1858 ਈ:
- ❖ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ ਹੋਈ?
 - (ੳ) 1926 ਈ: (ਅ) 193੦ ਈ:
 - (ੲ) 1943 ਈ: (ਸ) 1953 ਈ:
- ❖ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 3੦ ਦਸੰਬਰ 19੦6 ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਹੋਈ?
 - (ੳ) ਕੈਨੇਡਾ (ਅ) ਕਲਕੱਤਾ
 - (ੲ) ਢਾਕਾ (ਸ) ਮੁੰਬਈ

- ❖ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਸਨ?
(ੳ) 55● (ਅ) 56●
(ੲ) 562 (ਸ) 555
- ❖ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਦੋਂ ਆਇਆ?
(ੳ) 193● ਈ: (ਅ) 1928 ਈ:
(ੲ) 1932 ਈ: (ਸ) 1924 ਈ:
- ❖ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ ਹੋਈ?
(ੳ) 192● ਈ: (ਅ) 1925 ਈ:
(ੲ) 193● ਈ: (ਸ) 1922 ਈ:
- ❖ ਹਰੀਜਨ ਸੇਵਕ ਸੰਘ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨੇ ਕਦੋਂ ਕੀਤੀ?
(ੳ) 193● ਈ: (ਅ) 1931 ਈ:
(ੲ) 1932 ਈ: (ਸ) 1935 ਈ:
- ❖ ਆਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਫੌਜ ਦਾ ਗਠਨ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ?
(ੳ) ਭਗਤ ਸਿੰਘ (ਅ) ਨੇਤਾ ਜੀ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਬੋਸ
(ੲ) ਉਧਮ ਸਿੰਘ (ਸ) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ

ਤਿੰਨ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਪੂਰਵ-ਇਤਿਹਾਸ (ਜਾਣ-ਪਛਾਣ) ਅਤੇ ਕਾਂਸਾ ਯੁੱਗ ਦੀਆਂ ਸੱਭਿਆਤਾਵਾਂ

- ❖ ਪੂਰਵ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਆਦਿ ਮਨੁੱਖ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਬੁੱਧੀਧਾਰੀ ਜੀਵ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਪੁਰਾਤਨ ਪੱਥਰ ਯੁੱਗ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਨਵੀਨ ਪੱਥਰ ਯੁੱਗ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਪਸ਼ੁਪਾਲਣ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਸੰਗਠਿਤ ਜੀਵਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਕਾਂਸੀ ਯੁੱਗ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਕਾਂਸੀ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਕਾਂਸੀ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਕਲਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?

- ❖ ਸਿੰਧ ਘਾਟੀ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਆਰੰਭ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?
- ❖ ਕਾਂਸੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਕੀ ਧਾਰਮਿਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਈਆਂ ਸਨ?

ਮੁੱਢਲੇ ਲੋਹ-ਯੁੱਗ ਦਾ ਸਮਾਜ (1200 ਈ: ਪੂਰਵ ਤੋਂ 600 ਈ: ਤੱਕ)

- ❖ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਅਤਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਲੋਹੇ ਦੀ ਖੋਜ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਮੋਰੀਆ ਵੰਸ਼ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਵਸਥਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਵਸਥਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?
- ❖ ਚੀਨੀ ਸਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਚੀਨੀ ਸਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਚੀਨੀ ਸਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਅਵਸਥਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਚੀਨੀ ਸਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਕਲਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਯੂਨਾਨੀ ਸਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਅਵਸਥਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਰੋਮਨ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚੇ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਦੇਣ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਮੱਧ ਕਾਲੀਨ ਸੰਸਾਰ

- ❖ ਸਾਮੰਤਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਚਰਚ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ?
- ❖ ਮੱਧ ਕਾਲੀਨ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਤੇ ਵਣਜ ਦੀ ਕੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ?
- ❖ ਅਰਬ ਸਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਉਥਾਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਅਰਬ ਸਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਮਜਿਕ ਜੀਵਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਜੀਵਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਮੱਧ ਕਾਲੀਨ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

- ❖ ਮੱਧ ਕਾਲੀਨ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਯੂਰਪ ਦੀ ਭਵਨ-ਉਸਾਰੀ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।

ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਲ ਦਾ ਆਰੰਭ

- ❖ ਸਾਮੰਤਵਾਦ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸਨ?
- ❖ ਪੁਨਰਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਧਰਮ-ਸੁਧਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਬਸਤੀਵਾਦ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਥਾਨ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸਨ?
- ❖ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਥਾਨ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸਨ?

- ❖ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਥਾਨ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਨ ਕੀ ਸਨ?
- ❖ ਯੂਰਪੀਨ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਿਹੜੀਆਂ ਤਿੰਨ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਸੀ?

ਪਹਿਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ

- ❖ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵਯੁੱਧ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸੀ?
- ❖ ਤਿੰਨ ਦੇਸ਼ੀ ਸੰਧੀ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਬਸਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਮੋਰਾਕੋ ਸੰਕਟ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਪੂਰਬੀ ਸਮਸਿਆ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਪੈਰਿਸ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੰਮੇਲਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਵਰਸਾਇ ਦੀ ਸੰਧੀ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਦੇ ਉਭਾਰ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਵੰਡ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵਯੁੱਧ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਟੇ ਦੱਸੋ।

- ❖ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵਯੁੱਧ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਸਿੱਟੇ ਦੱਸੋ।
- ❖ ਰੂਸ-ਜਪਾਨ ਯੁੱਧ (1904-05) ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

1919 ਈ. ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੱਕ ਦਾ ਸੰਸਾਰ

- ❖ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ 1929 ਈ. ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਵਾੜਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਇਟਲੀ ਵਿੱਚ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਨਾਜ਼ੀਵਾਦ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਜਾਪਾਨ ਵਿੱਚ ਸੈਨੀਕਰਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਘ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਫਾਸ਼ਿਸਟਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਦੂਜੇ ਮਹਾਂਯੁੱਧ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਦੂਜੇ ਮਹਾਂਯੁੱਧ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀਆਂ ਸਮਸਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵਯੁੱਧ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਦਾ ਸੰਸਾਰ

- ❖ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ?
- ❖ ਲੇਟਿਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਨਵੇਂ ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਗੁੱਟ ਨਿਰਪੇਖ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਨਿਸ਼ਸ਼ਤਰੀਕਰਨ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਸ਼ੀਤ ਯੁੱਧ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਘ ਦੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਬਸਤੀਵਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਰੰਗ-ਭੇਦ ਦੀ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?

ਭਾਰਤੀ ਜਾਗ੍ਰਤੀ

- ❖ 1857 ਈ. ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਨਾਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ 1857 ਈ. ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕਾਰਨਾਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ 1857 ਈ. ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਨਾਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ 1857 ਈ. ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਸੈਨਿਕ ਕਾਰਨਾਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ 1857 ਈ. ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸਨ?
- ❖ 1857 ਈ. ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਨਵੇਂ ਵਪਾਰਿਕ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਨਵੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਨਵੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਤੇ ਚਰਚਾ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਬ੍ਰਹਮੋ ਸਮਾਜ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਨਾਮਧਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚੇਤਨਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗ੍ਰਾਮ

- ❖ ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਗਰਮ ਦਲ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਵੰਡ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਖਿਲਾਫਤ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਨਾ-ਮਿਲਵਰਤਨ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

- ❖ ਪੂਰਨ ਸਵਰਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਘ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਅਜ਼ਾਦ ਹਿੰਦ ਫੌਜ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਛੇ ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਪੂਰਵ-ਇਤਿਹਾਸ (ਜਾਣ-ਪਛਾਣ) ਅਤੇ ਕਾਂਸਾ ਯੁੱਗ ਦੀਆਂ ਸੱਭਿਆਤਾਵਾਂ

- ❖ ਪੂਰਵ ਇਤਿਹਾਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਰਹਿਣਸਹਿਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਪੂਰਵ ਇਤਿਹਾਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਧਰਮ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਕਲਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਧਾਤਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਕੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ?
- ❖ ਕਾਂਸੀ ਯੁੱਗ ਸਮੇਂ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਹੜੱਪਾ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਉੱਤੇ ਇਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਮੈਸੋਪੋਟਾਮੀਆਂ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਚੀਨ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਮੁੱਢਲੇ ਲੋਹ-ਯੁੱਗ ਦਾ ਸਮਾਜ (1200 ਈ: ਪੂਰਵ ਤੋਂ 600 ਈ: ਤੱਕ)

- ❖ ਆਰੀਆ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਲੋਹ ਯੁੱਗ ਸਮੇਂ ਚੀਨੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।
- ❖ ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਸਾਮਰਾਜ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਲੋਹ ਯੁੱਗ ਸਮੇਂ ਰੋਮਨ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਸ਼ਾਸ਼ਨ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ❖ ਲੋਹ ਯੁੱਗ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਯੂਨਾਨੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

ਮੱਧ ਕਾਲੀਨ ਸੰਸਾਰ

- ❖ ਮੱਧ ਕਾਲੀਨ ਯੂਰਪ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਾਮੰਤ ਅਤੇ ਚਰਚ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸੋ।
- ❖ ਅਰਬਾਂ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ❖ ਅਰਬਾਂ ਦੀ ਸਭਿਅਤਾ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਨੂੰ ਕੀ ਦੇਣ ਹੈ?
- ❖ ਮੱਧ ਕਾਲੀਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਅਵਸਥਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਲ ਦਾ ਆਰੰਭ

- ❖ ਧਰਮ ਸੁਧਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਵਰਨਣ ਕਰੋ?
- ❖ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉੱਥਾਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਪਹਿਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ

- ❖ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ❖ ਪਹਿਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ❖ ਪੈਰਿਸ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- ❖ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ❖ ਮੋਰਾਕੋ ਸੰਕਟ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

1919 ਈ. ਤੋਂ ਦੂਸਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੱਕ ਦਾ ਸੰਸਾਰ

- ❖ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦਹਾਲੀ ਕੀ ਸੀ? ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ?
- ❖ ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਹਿਟਲਰ ਤੇ ਨਾਜ਼ੀਵਾਦ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- ❖ ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਸੈਨਾਵਾਦ ਦੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਏ?
- ❖ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਸਫਲ ਕਿਉਂ ਰਿਹਾ?
- ❖ ਦੂਸਰੇ ਮਹਾਂਯੁੱਧ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- ❖ ਦੂਸਰੇ ਮਹਾਂਯੁੱਧ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਦੂਸਰੇ ਮਹਾਂਯੁੱਧ ਪਿਛੋਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਕਿਹੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਏ ਸਨ?

ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵਯੁੱਧ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਦਾ ਸੰਸਾਰ

- ❖ ਦੂਜੇ ਮਹਾਂਯੁੱਧ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਾਂਤੀ ਯੁੱਧ ਕੀ ਸੀ? ਇਸ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਉੱਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ।
- ❖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਲੈਟਿਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ❖ ਪਰਮਾਣੂ ਬੰਬਾਂ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤਰੀਕਰਣ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸੰਘ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਕੀਤੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।

ਭਾਰਤੀ ਜਾਗ੍ਰਤੀ

- ❖ 1857 ਈ. ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ❖ 1857 ਈ. ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਤੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

- ❖ ਬ੍ਰਹਮੋ ਸਮਾਜ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ❖ ਨਾਮਧਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ❖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਸਨ?
- ❖ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ❖ ਭਾਰਤੀ ਭਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਨਾ-ਮਿਲਵਰਤਨ ਲਹਿਰ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗ੍ਰਾਮ

- ❖ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਗਰਮ ਦਲ ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਨੌਜਵਾਨ ਭਾਰਤ ਸਭਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ❖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੁਧਾਰ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ❖ ਨਾ-ਮਿਲਵਰਤਣ ਅੰਦੋਲਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ❖ ਸਿਵਲ-ਨਾ-ਫਰਮਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ❖ ਕਿਸਾਨ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ।
- ❖ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅੰਦੋਲਨ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?
- ❖ ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।
- ❖ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਭਾਗ (ੲ) – ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ

ਮਨੁੱਖ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਾਣੀ

1 ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਦੋ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਨਾਗਰਿਕ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਜਮਾਦਰੂ ਜਾਂ ਜਨਮ ਜਾਤ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਰਾਜਕ੍ਰਿਤ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਢੰਗ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਨਾਗਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਾਠਸ਼ਾਲਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਮਨੁੱਖ ਕਿਹੜੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਤੋਂ ਨਾਗਰਿਕ ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਗੁਣ ਸਿੱਖਦਾ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਬਣਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੱਸੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11 ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਦੱਸੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਸਰਕਾਰ

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਚਾਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਦੱਸੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸ ਅੰਗ ਕੋਲ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਲਈ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਕੀ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣਾ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਦੱਸੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਕਿੰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿੰਨੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਰਾਜ ਦੇ ਦੋ ਅੰਗੁਣ ਲਿਖੋ।

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਦੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਸੰਘਾਤਮਕ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਸੰਘਾਤਮਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਇਕਾਤਮਕ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 ਪ੍ਰਧਾਨਾਤਮਕ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਇਕਾਤਮਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11 ਆਧੁਨਿਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਦੂਜੇ ਮਹਾਂ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਸੀ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 13 ਕੀ ਸੰਘਾਤਮਕ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਲੀਕਾਕ ਨੇ ਆਧੁਨਿਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਮੁੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੈ?

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ (ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ)

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ ਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਕੀ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰਾਜ ਲਈ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਿੰਨੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ? ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿੰਨੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਕਿਸ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ 73ਵੀਂ ਸੋਧ ਕਦੋਂ ਤੇ ਕਿਸ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਰਾਜ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਕੋਈ ਇੱਕ ਕੰਮ ਲਿਖੋ।

ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕੀਕਰਣ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 1956 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਕਿਸ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਕੀ ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਰਾਜ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਕੀ ਜਾਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਕਲੰਕ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਆਬਾਦੀ ਪੱਖੋਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਸਥਾਨ ਹੈ?

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਵਧਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸੁਝਾਅ ਦਿਉ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸੁਝਾਅ ਦਿਉ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11 ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਝਾਅ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਕੀ ਅੱਜ ਦੀ ਨਾਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਆਇਆ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 13 ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੋਗੇ?

ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਦਰਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਦਾਚਾਰ

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਸਿੱਖਿਆ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 'ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 2000' ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜੰਗਲ ਕੱਟ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਕਿਹੜਾ ਮੌਲਿਕ ਕਰਤਵ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਵਸ ਕਦੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੈਸ਼ਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਕਿੰਨੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮੁਫਤ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 ਕਿੰਨੇ ਸਾਲ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮੁਫਤ ਟੀਕਾਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

3 ਅੰਕਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਮਨੁੱਖ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਾਣੀ

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਮਨੁੱਖ ਕਿਹੜੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 'ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਸਮਾਜਿਕ/ਨਾਗਰਿਕ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਪੰਘੂੜਾ ਹੈ।' ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਘਰ ਤੋਂ ਹੀ ਆਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਰਾਜਕ੍ਰਿਤ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਢੰਗ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਲੱਛਣ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਇੱਕ ਆਦਰਸ਼ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਗੁਣ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਉਹ ਕਿਹੜੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਹਨ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 ਬਣਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਸਰਕਾਰ

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 'ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰੱਖਿਅਕ ਹੈ?' ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ ਕਿਉਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਸੈਨਿਕ ਕੰਮ ਲਿਖੋ।
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਲਿਖੋ।
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਲਿਖੋ।
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਢੰਗਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਧਨ ਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦੀ ਹੈ?
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11 ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਲੰਬਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਕੀ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਰਾਜ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ?
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਸੰਸਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਪ੍ਰਧਾਨਾਤਮਕ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ, ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਅੱਗੇ ਜਵਾਬ ਦੇਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ?
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਤਿੰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਲਿਖੋ।
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਸੰਘਾਤਮਕ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਇਕਾਤਮਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਸੰਸਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤਿੰਨ ਲੱਛਣਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 ਸੰਸਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਾਂ ਮਾਤਰ ਮੁਖੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11 ਨਿਰੰਕੁਸ਼ ਜਾਂ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਰਾਜ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਪ੍ਰਧਾਨਾਤਮਕ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।

ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ (ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ)

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਚੋਣ ਭਾਵ ਬਣਤਰ ਸੰਬੰਧੀ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੀ ਬਣਤਰ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕੰਮ ਦੱਸੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਛੋਟੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਬਣਤਰ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਹੜੇ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11 ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦਾ ਮੁਖੀ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਇਸਦੀ ਚੋਣ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 13 ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਧਨ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ਭਾਰਤ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕੀਕਰਣ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣਦੀ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਜਾਤੀਵਾਦ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣਦਾ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ? ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਖ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ? ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਸੰਪਰਦਾਇਕਤਾ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀਵਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 ਇਲਾਕਾ ਪ੍ਰਸਤੀ ਜਾਂ ਖੇਤਰਵਾਦ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਧੀ ਜਨ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11 ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਹਾਨੀਆਂ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਸੁਝਾਅ ਦਿਉ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 13 ਜਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਨ ਦੇ ਕੀ ਸਿੱਟੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਾਰੀ ਦੇ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ?

ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਦਾਚਾਰ

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 ਇਸਤਰੀਆਂ ਤੇ ਬੱਚੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਕੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਬਾਲ ਭਲਾਈ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਕੀ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ?

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਨਿਯਮ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 ਆਧੁਨਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਕਿਹੜੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸੁਝਾਈਆਂ ਹਨ? ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਲਿਖੋ।
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 ਤਿੰਨ ਆਰ (R) ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ 'ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 2000' ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਕੀ ਕੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 ਸਮਾਜ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਮੌਲਿਕ ਕਰੱਤਵ ਹਨ।

ਭਾਗ (ਸ) – ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ

ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਧਾਰਣਾਵਾਂ

ਇੱਕ ਅੰਕ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ:

1. ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਜੋ ਲੋੜਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ (ਉਪਯੋਗਿਤਾ/ਜ਼ਰੂਰਤ)
2. ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਧਾਰਣਾ ਹਨ। (ਦੋ/ਤਿੰਨ)
3. ਉਹ ਵਸਤੂ ਜਿਸਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਛੂਹਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਉਸਨੂੰਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। (ਭੌਤਿਕ, ਅਭੌਤਿਕ)
4. ਕਣਕ, ਚਾਵਲ, ਕਪੜਾ, ਕਿਤਾਬ, ਪੈਨ, ਫਰਨੀਚਰ, ਕਾਰ, ਸਕੂਟਰ ਆਦਿ ਕਿਸ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾ ਹਨ (ਭੌਤਿਕ/ਅਭੌਤਿਕ)
5. ਜਿਨ੍ਹਾ ਵਸਤੂ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਾਲਿਕੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈਕਹਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। (ਸਰਵਜਨਕ/ਨਿੱਜੀ)
6. ਉਹ ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਪਯੋਗ ਵਸਤੂ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ..... ਕਹਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। (ਮੱਧਵਰਤੀ/ਅੰਤਿਮ)
7. ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੋਵੇ ਉਸਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ (ਕਾਪੀਰਾਈਟ/ਪੇਪਰ ਰਾਈਟ)
8. ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਕੀ ਕੰਮ ਹਨ।
 - (a) ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਮਧਿਅਮ
 - (b) ਮੁੱਲ ਦਾ ਮਧਿਅਮ
 - (c) ਵਟਾਂਦਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਚੋਂ ਤਬਦੀਲੀ
 - (d) ਉੱਪਰਲੇ ਸਾਰੇ
9. ਇੱਛਾ, ਲੋੜ ਤੇ ਮੰਗ ਦਾ ਅਰਥ (ਇੱਕ ਹੈ/ਅਲਗ ਹੈ)
10. ਕਿਰਤ ਤੋਂ ਅਰਥ (ਹੱਥ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਜ/ ਮਸ਼ੀਨ ਤੋਂ ਲਿਆ ਕੰਮ)
11. ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਸਾਧਨ ਹਨ।
 - (a) 3
 - (b) 1
 - (c) 2
 - (d) 4
12. ਲਗਾਨ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਵਿਆਜ ਤੇ ਲਾਭ..... ਹਨ। (ਸਾਧਨ ਕੀਮਤ/ਸਾਧਨ ਸੇਵਾ)
13. ਲਗਾਨ = ਵਾਸਤਵਿਕ ਆਮਦਨ -
14. ਵਾਸਤਵਿਕ ਮਜ਼ਦੂਰੀ = $\frac{?}{\text{ਕੀਮਤ ਸੂਚਕ ਅੰਕ}} \times 100$

15. ਵਿਆਜ ਕਿੰਨੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਹੈ
- (i) 2 (iii) 4
- (ii) 3 (iv) 5
16. ਉਤਪਾਦਨ ਖਰਚ ਚੁਕਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਕੁਲ ਲਾਭ/ਸ਼ੁਧ ਲਾਭ)
17. ਉਹ ਨਕਦ ਰਾਸ਼ੀ ਜੋ ਵਸਤੂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.....ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਕੀਮਤ/ਵਿਆਜ)
18. 500 ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਗਤ 2000 ਰੁ: ਤੇ ਇਹਨਾਂ 2000 ਰੁ: ਨੂੰ..... ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- (a) ਮੋਦ੍ਰਿਕ ਲਾਗਤ (c) ਕੁਲ ਲਾਗਤ
- (b) ਲਾਗਤ (d) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
19. ਔਸਤ ਲਾਗਤ = $\frac{\text{ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ}}{?}$
20. ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੀ ਇਕ ਵਧੇਰੇ ਇਕਾਈ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਤੇ ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਜੋ ਅੰਤਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। (ਸੀਮਾਤ ਲਾਗਤ/ਕੁਲ ਲਾਗਤ)
21. ਔਸਤ ਆਮਦਨ = $\frac{\text{ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ}}{?}$
22. ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲਉਤਪਾਦਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
- (a) ਇਕ (c) ਤਿੰਨ
- (b) ਦੋ (d) ਕੋਈ ਨਹੀਂ
23. ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ,ਕਹਿਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ?
- (a) ਅਨਾਰਥਿਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ (c) ਆਰਥਿਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ
- (b) ਸਾਰਥਿਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ (d) ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
24. ਕੁਦਰਤ ਵੱਲੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਭੂਮੀ, ਖਣਿਜ, ਜੰਗਲ ਆਦਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ.....ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- (a) ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨ (c) ਕੋਲਾ
- (b) ਖਣਿਜ (d) a ਅਤੇ b ਦੋਨੋ।
25. ਕਿਰਤ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨਹੈ (ਸਾਧਨ/ਕਾਰਜ)
26. ਉੱਚਮੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ.....ਸਾਧਨ ਹੈ, ਜੋ ਆਰਥਿਕ ਨਿਰਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। (ਮਾਨਵੀ/ਅਮਾਨਵੀ)

27. ਭੂਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਹੈ
- (a) ਲਗਾਨ (c) ਲਾਭ
- (b) ਕਰਜ਼ (d) ਹਾਨੀ
28. ਇੱਕ ਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਆਮਦਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- (a) ਮਜ਼ਦੂਰੀ (c) ਕਰਜ਼ਾ
- (b) ਲਾਗਤ (d) ਵਿਆਜ
29. ਮੁਦਰਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।
(ਵਿਆਜ/ਲਾਭ)
30. ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਕਰਨ ਤੇ ਜੋ ਕੁਲ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਫਰਮ ਦੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਆਮਦਨ/ਲਾਭ)
31. ਉਪਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
32. ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
33. ਕੁੱਲ ਉਪਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
34. ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
35. ਵਸਤਾਂ ਜਾਂ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
36. ਭੌਤਿਕ ਵਸਤਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
37. ਅਭੌਤਿਕ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
38. ਮੁਫਤ ਵਸਤਾਂ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
39. ਆਰਥਿਕ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
40. ਸਰਵਜਨਕ ਵਸਤਾਂ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
41. ਮੱਧਵਰਤੀ ਵਸਤਾਂ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
42. ਅੰਤਿਮ ਵਸਤੂਆਂ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
43. ਟਿਕਾਉ ਵਸਤੂਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
44. ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
45. ਮੰਗ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
46. ਮੰਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪੰਜ ਤੱਤ ਦੱਸੋ।
47. ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
48. ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
49. ਲਾਗਤ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
50. ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
51. ਔਸਤ ਲਾਗਤ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
52. ਸੀਮਾਂਤ ਲਾਗਤ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।

53. ਬੱਧੀ ਲਾਗਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
54. ਘੱਟਦੀ-ਵੱਧਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
55. ਆਮਦਨ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
56. ਫਰਮ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
57. ਮੰਡੀ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
58. ਸੰਤੁਲਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
59. ਪੂਰਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
60. ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
61. ਆਰਥਿਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
62. ਅਨਾਰਥਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
63. ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਕਿੰਨੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
64. ਭੂਮੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
65. ਕਿਰਤ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
66. ਪੂੰਜੀ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
67. ਉਦਮੀ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
68. ਲਗਾਨ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
69. ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
70. ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
71. ਨਕਦ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ।
72. ਵਾਸਤਵਿਕ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
73. ਵਿਆਜ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
74. ਕੁੱਲ ਵਿਆਜ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
75. ਸ਼ੁੱਧ ਵਿਆਜ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
76. ਲਾਭ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
77. ਕੁੱਲ ਲਾਭ ਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
78. ਲਾਭ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਦੱਸੋ।
79. ਕੁੱਲ ਲਾਭ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
80. ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
81. ਕੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਦਾ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
82. ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਸਾਖ ਧਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?
83. ਮੌਦ੍ਰਿਕ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਖਰਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ

- 1) ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
- 2) ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ?
- 3) ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- 4) ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਧੰਨ ਸਬੰਧੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
- 5) ਭੌਤਿਕ ਕਲਿਆਣ ਸਬੰਧੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
- 6) ਦੁਰਲਭਤਾ ਸਬੰਧੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ।
- 7) ਮਾਰਸ਼ਲ ਨੇ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨ ਕਿਹਾ ਹੈ?
- 8) ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
- 9) ਸਮੂਹਿਕ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- 10) ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
- 11) ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
- 12) ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
- 13) ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- 14) ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿਓ।
- 15) ਸਰਵਜਨਿਕ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
- 16) ਵਿਕਸਿਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
- 17) ਅਲਪਵਿਕਸਿਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- 18) ਆਰਥਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?
- 19) ਆਰਥਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
- 20) ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਵਿਕਲਪੀ ਪ੍ਰਯੋਗ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- 21) ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਉਤਪਾਦਕ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
- 22) ਗੌਣ ਉਤਪਾਦਕ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
- 23) ਤੀਸਰੇ ਉਤਪਾਦਕ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।
- 24) ਉਪਯੋਗ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿਓ।
- 25) ਪੂੰਜੀਗਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿਓ।
- 26) ਪੂੰਜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤਕਨੀਕ ਤੇ ਕਿਰਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
- 27) ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- 28) ਸੰਤੁਲਨ ਕੀਮਤ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
- 29) ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੱਸੋ।
- 30) ਉਤਪਾਦਕ ਕਿਸਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
- 31) ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੈ?
- 32) ਆਰਥਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਦੱਸੋ।
- 33) ਕੇਂਦਰੀ ਨਿਯੋਜਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

- 34) ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।
- 35) ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।
- 36) ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕੀ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਹਨ।
- 37) ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ?
- 38) ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
- 39) ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਕਿੰਨੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
- 40) ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਸਹੀ ਚੁਣੋ:-

1. ਧਨ ਸੰਬੰਧੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਨੇ ਦਿੱਤੀ?

1) ਪ੍ਰੋ. ਮਾਰਸ਼ਲ	3) ਪ੍ਰੋ. ਲੋਰਡ ਰੋਬਿਨਸ
2) ਪ੍ਰੋ. ਐਡਮ ਸਮਿਥ	4) ਪ੍ਰੋ. ਹਿਕਸ
2. ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, (ਗ੍ਰੀਕ/ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ)
3. ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਇਕ ਵਾਸਤਵਿਕ ਤੇ ਆਦਰਸ਼ ਆਤਮਕ ਵਿਗਿਆਨ ਹੈ ਜਾਂ ਕਲਾ?

(1) ਆਦਰਸ਼ ਆਤਮਕ ਵਿਗਿਆਨ	(3) ਦੋਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
(2) ਵਾਸਤਵਿਕ ਵਿਗਿਆਨ	(4) ਵਾਸਤਵਿਕ/ਆਦਰਸ਼ ਆਤਮਕ ਅਤੇ ਕਲਾ
4. ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿੰਨੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

(1) ਇਕ	(2) ਚਾਰ	(3) ਦੋ	(4) ਤਿੰਨ
--------	---------	--------	----------
5. ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀਮਤ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੀ ਬਾਹਰੀ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਮੰਗ ਅਤੇ ਪੂਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)
6. ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)
7. ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਲੋਚਹੀਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਸਹੀ/ਗਲਤ)
8. “ਇਕ ਦੇਸ਼ ਗਰੀਬ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਗਰੀਬ ਹੈ” ਕਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ?

1) ਪ੍ਰੋ. ਹਿਕਸ	2) ਪ੍ਰੋ. ਨਰਕਸੇ
---------------	----------------
9. ਆਰਥਿਕ ਸਮਸਿਆ ਕਿਉਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

(1) ਸੀਮਤ ਲੋੜਾਂ-ਅਸੀਮਤ ਸਾਧਨ	(3) ਅਸੀਮਤ ਲੋੜਾਂ ਅਸੀਮਤ ਸਾਧਨ
(2) ਸੀਮਤ ਲੋੜਾਂ-ਸੀਮਤ ਸਾਧਨ	(4) ਅਸੀਮਤ ਲੋੜਾਂ ਸੀਮਤ ਸਾਧਨ

ਭਾਰਤੀ ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵਰਣਨ

1. ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਧਨ.....,,, ਅਤੇ ਹਨ।
2. ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ, ਭੂ-ਸਵਾਮੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ.....ਪੂੰਜੀ ਪਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ.....ਅਤੇ ਉਦਮੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

3. ਇਕ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਘਰੇਲੂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਤਪੰਨ ਹੋਇਆ ਅੰਤਿਮ ਵਸਤਾਂ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁਲ ਦੇ ਜੋੜ ਨੂੰਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
4. ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ = $\frac{?}{?}$
5. ਭਾਰਤੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸੰਘੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਇਸ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਆਰਥਿਕ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਨਾਲ.....ਅਤੇ.....ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
6. ਉਹ ਖੇਤਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚਮ ਇੱਕ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨੂੰ
 - (1) ਮੁੱਢਲਾ ਖੇਤਰ
 - (2) ਗੌਣ ਖੇਤਰ
 - (3) ਤੀਜਾ ਖੇਤਰ
 - (4) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
7. ਗਰੀਬ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਭੋਜਨ ਤੋਂ 2200 ਕੈਲਰੀ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਹ ਗਰੀਬੀ ਦਾਰੂਪ ਹੈ। (ਨਿਰਪੇਖ/ਸਾਪੇਖ)
8. ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਤਨੇ ਲੋਕ ਗਰੀਬ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਤਨੇ ਲੋਕ ਅਮੀਰ ਹਨ। ਇਹ ਗਰੀਬੀ ਦਾਰੂਪ ਹੈ। (ਨਿਰਪੇਖ/ਸਾਪੇਖ)
9. ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਨੂੰ ਮੁਦਰਾ.....ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਸਫਿਤੀ/ਅਸਫਿਤੀ)
10. ਉੱਦਮੀ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ?
11. ਸਕਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
12. ਸ਼ੁੱਧ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਪਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫਾਰਮੂਲਾ ਦੱਸੋ।
13. ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?
14. ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
15. ਅਲਪ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਸਥਾਨ ਹੈ?
16. ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਿਸਫੋਟ ਕੀ ਹੈ?
17. ਸੰਘੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
18. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਧੀਨ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿਉ।
19. ਮੁਢਲੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿਉ।
20. ਨਿਰਯਾਤ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?
21. ਮੁਢਲੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
22. ਗੌਣ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿਉ।
23. ਤੀਜੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
24. ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਿਸਫੋਟ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਣ ਦੱਸੋ।
25. ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
26. ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
27. ਅਲਪ-ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?

28. ਮੁਦਰਾ ਸਫਿਤੀ ਕਿਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
29. ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਦਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
30. ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗਦਾਨ ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹੈ?
31. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਨਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਾ 25% ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
32. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
33. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੀ ਵਾਧਾ ਦਰ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?
34. ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਾਜਰਤਾ ਦਰ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?
35. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਅਵਧੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?
36. ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਜਨਸੰਖਿਆ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?
37. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ?
38. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ-ਪੇਂਡੂ ਅਨੁਪਾਤ ਕਿੰਨਾ ਹੈ?
39. ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੀ ਘਣਤਾ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?
40. ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਹਨ।
41. ਸ਼ੁੱਧ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਉਤਪਾਦ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ?
42. ਖੇਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
43. ਛੁੱਪੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਕੀ ਹੈ?
44. ਉਤਪਾਦਨ ਕ੍ਰਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਤਿੰਨ ਨੰਬਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਧਾਰਣਾਵਾਂ

- 1) ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 2) ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
- 3) ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਉਪਯੋਗਿਤਾ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ?
- 4) ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
- 5) ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- 6) ਧੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 7) ਕਾਪੀ ਰਾਈਟ ਅਤੇ ਪੇਟੇਂਟ ਰਾਈਟ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
- 8) ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਦੱਸੋ।
- 9) ਮੰਗ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸਾਉ।
- 10) ਪੂਰਤੀ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸਾਉ।
- 11) ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪੂਰਤੀ ਤਾਲਿਕਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- 12) ਲਾਗਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਉਤਪਾਦਨ ਲਾਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੱਸੋ।
- 13) ਬੱਧੀ ਲਾਗਤ ਤੇ ਘੱਟਦੀ-ਵੱਧਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
- 14) ਫਰਮ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਕੰਮ ਦੱਸੋ।

- 15) ਮੰਡੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 16) ਸੰਤੁਲਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 17) ਪੂਰਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 18) ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 19) ਆਰਥਿਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੱਸੋ।
- 20) ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਅਨਾਰਥਿਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
- 21) ਭੂਮੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 22) ਕਿਰਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 23) ਪੂੰਜੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 24) ਕੁੱਲ ਵਿਆਜ ਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਵਿਆਜ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
- 25) ਕੁੱਲ ਲਾਭ ਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
- 26) ਪੂਰਣ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਿਤਾ ਅਤੇ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
- 27) ਇੱਛਾ, ਲੋੜ ਅਤੇ ਮੰਗ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
- 28) ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਤੱਤ ਕਿਹੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- 29) ਘੱਟਦੀ-ਵੱਧਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਖਰਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- 30) ਬੱਧੀ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਖਰਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?

ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ - ਇੱਕ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ

- 1) ਐਡਮ ਸਮਿਥ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- 2) ਡਾ. ਮਾਰਸ਼ਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- 3) ਲਾਰਡ ਰੋਬਿਨਜ਼ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
- 4) ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਗਿਆਨ ਹੈ ਜਾਂ ਕਲਾ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- 5) ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- 6) ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- 7) ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 8) ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਗੁਣ ਦੱਸੋ।
- 9) ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿਉ।
- 10) ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 11) ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਚਾਰ ਗੁਣ ਦੱਸੋ।
- 12) ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਔਗੁਣ ਦੱਸੋ।
- 13) ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 14) ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਗੁਣ ਦੱਸੋ।
- 15) ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਚਾਰ ਔਗੁਣ ਦੱਸੋ।
- 16) 'ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੈ' ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

- 17) ਵਿਕਸਿਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 18) ਅਲਪ ਵਿਕਸਿਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 19) “ਕੀ ਉਤਪਾਦਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ?” ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- 20) “ਉਤਪਾਦਨ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।” ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- 21) “ਕਿਸ ਲਈ ਉਤਪਾਦਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।” ਇਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ।
- 22) ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਕੀ ਹੈ?
- 23) ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਦੱਸੋ।
- 24) ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੱਸੋ।
- 25) ਆਰਥਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।
- 26) ਕੇਂਦਰੀ ਨਿਯੋਜਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
- 27) ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- 28) ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- 29) ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕ ਕੌਣ ਹਨ।
- 30) ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- 31) ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
- 32) ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।

ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵਰਣਨ

- 1) ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- 2) ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ-ਜੁਲੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- 3) ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਦੋਹਰੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 4) ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 5) ਸਮਾਜਿਕ ਆਧਾਰ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਿਖੋ।
- 6) ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
- 7) ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸਰਵਜਨਿਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
- 8) ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਅਲਪ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
- 9) ਅਲਪ-ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਛੁੱਪੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
- 10) ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਿਸਫੋਟ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ?
- 11) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨੀਵੇਂ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ।
- 12) ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਉਪਰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਦਿਉ।
- 13) ਜਨਸੰਖਿਆ ਵਿਸਫੋਟ ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?
- 14) ਜਨਮ ਦਰ ਵੱਧ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਦੱਸੋ।
- 15) ਮੌਤ ਦਰ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਦੱਸੋ।
- 16) ਛੁੱਪੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਦਿਉ।
- 17) ਸਕਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।

- 18) ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 19) ਸਰਵਜਨਕ ਖੇਤਰ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦੱਸੋ।
- 20) ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
- 21) ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਖਿਅਕੀ ਸੰਗਠਨ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੈ?
- 22) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਦੀ ਕਮੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
- 23) ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ।
- 24) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਅਰਥ ਦੱਸੋ।
- 25) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਚਾਰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ।
- 26) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਰ ਉਪਾਅ ਦੱਸੋ।
- 27) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਦੱਸੋ।
- 28) ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਦੱਸੋ।
- 29) ਮੁਦਰਾ ਸਫਿਤੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਦੱਸੋ।
- 30) ਭਾਰਤੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪੱਧਰ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
- 31) ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- 32) ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ, ਗੌਣ ਅਤੇ ਤੀਸਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੱਸੋ।
- 33) ਭਾਰਤ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸੰਕੇਤ ਕਿਹੜੇ ਹਨ।
